

مرکز آموزشی مرآت

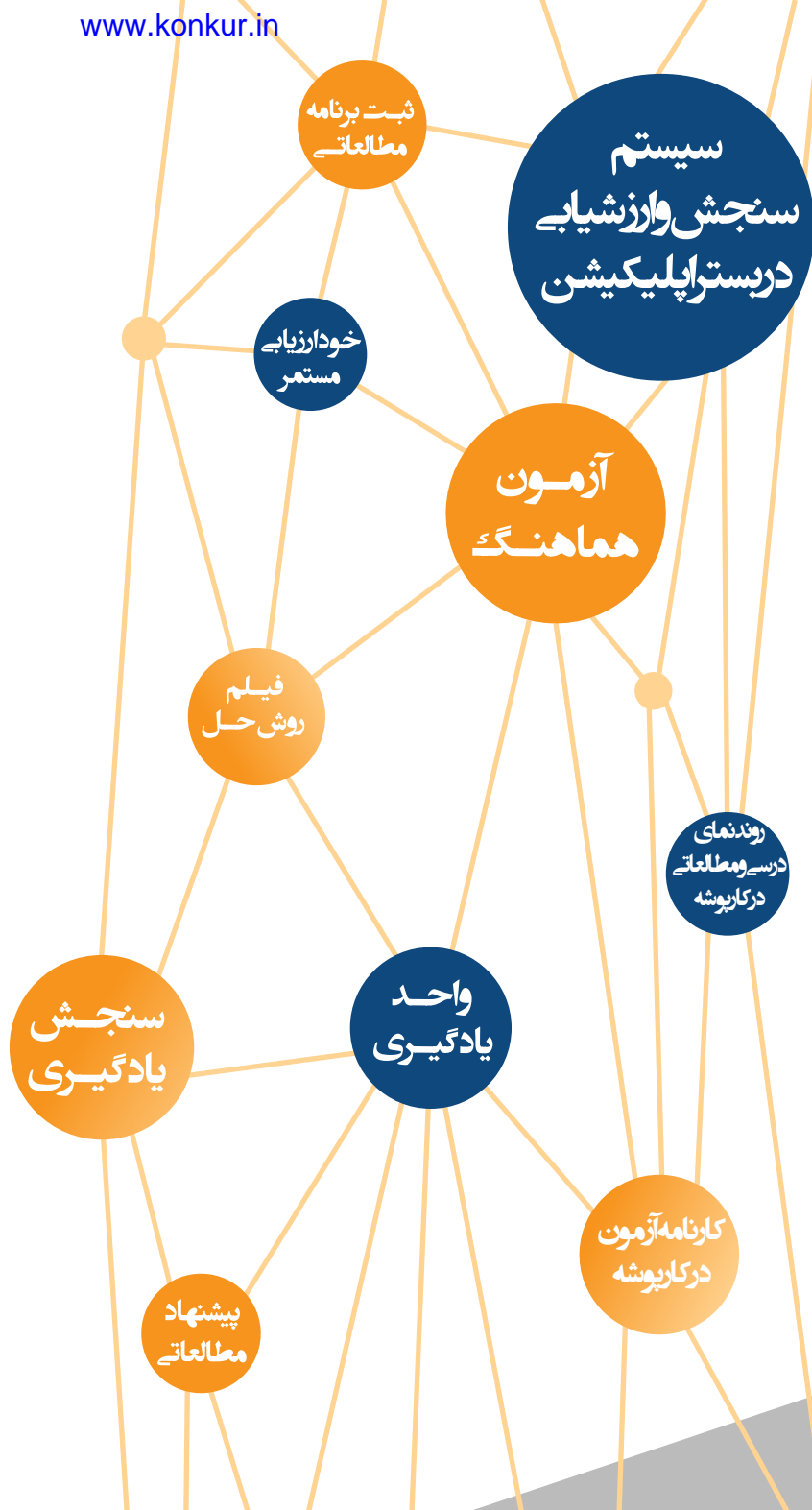
سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

آزمون

هماهنگ

شماره
۲

دفترچه سوال و پاسخ
دوازدهم انسانی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم
۱	ریاضی	۲۰	فصل ۱ (درس های ۱ و ۲)	ریاضی و آمار: ۱ فصل ۳
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	درس های ۱ تا ۳	علوم فنون ادبی: ۱ درس های ۱۰ تا ۱۲
۳	علوم اجتماعی	۱۵	درس های ۱ تا ۴	جامعه شناسی: ۱ درس های ۹ تا ۱۲
۴	روان شناسی	۱۵	-	درس های ۳ و ۴
۵	عربی	۲۰	درس ۱ و درس ۲ (تا ابتدای اعلموا)	عربی: ۱ درس های ۵ و ۶
۶	تاریخ	۱۳	درس های ۱ تا ۴	تاریخ: ۱ درس های ۹ تا ۱۲
۷	جغرافیا	۱۲	درس های ۱ و ۲ و فنون و مهارت های جغرافیایی ۱	جغرافیا: ۱ درس های ۶ و ۷
۸	فلسفه و منطق	۲۰	فلسفه: درس های ۱ تا ۴	فلسفه: درس های ۵ و ۶ منطق: درس های ۵ و ۶
۹	اقتصاد	۱۵	-	درس های ۴ تا ۶

۱. نوع کدام متغیر درست نیست؟

- ① گروه خونی ← کیفی اسمی
- ② کد دانش‌آموزی ← کمی فاصله‌ای
- ③ مراحل کشاورزی ← کیفی ترتیبی
- ④ میزان پس‌انداز ← کمی نسبی

پاسخ

۲ فقط گزینه «۲» نادرست می‌باشد و بقیه موارد درست هستند.

کد دانش‌آموزی متغیر کیفی اسمی است.

فیلم پاسخ

۲. کدام متغیر با بقیه متفاوت است؟

- ① مراحل عمر
- ② رتبه دانش آموزان
- ③ الفبای انگلیسی
- ④ شماره دانش آموزی

۴. همه متغیرها کیفی ترتیبی هستند، به جز گزینه «۴» که کیفی اسمی است.

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری
درس ۱: گردآوری داده‌ها

زیرواحد یادگیری
متغیر و انواع آن

حیطه شناختی
مقدمانی

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

۳. میانگین وزن ۱۰ دانش آموز ۶۰ کیلوگرم شده است. اگر یک دانش آموز با وزن ۸۰ کیلوگرم از جمع آنها حذف و یک دانش آموز با وزن ۵۰ کیلوگرم جایگزین شود، میانگین وزنهای جدید چقدر است؟

- ① ۵۸
② ۵۷
③ ۵۹
④ ۶۰

۲

$$\bar{X} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{n} \Rightarrow 60 = \frac{\text{مجموع وزن‌ها}}{10}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع وزن‌ها} = 600$$

۶۰۰ : مجموع وزن‌های قبلی

$$570 = 600 - 80 + 50 : \text{مجموع وزن‌های جدید}$$

$$57 : \bar{X} = \frac{570}{10} = \text{میانگین وزن‌های جدید}$$

فصل

[دهم] فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

[دهم] درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیرواحد یادگیری

[دهم] معرفی میانگین

حیطه شناختی

مقدمانی

فیلم پاسخ

فصل ۴: نمایش داده‌ها

واحد یادگیری

درس ۱: نمودارهای یک‌متغیره

زیرواحد یادگیری

نمودار جعبه‌ای

حیطه شناختی

مقدمانی

۵ جدول داده‌های زیر مفروض است. واریانس داده‌های درون

جعبه در نمودار جعبه‌ای چقدر است؟

x_i	۱۰۰۱	۱۰۰۲	۱۰۰۳	۱۰۰۴	۱۰۰۵
f_i	۵	۳	۴	۳	۵

۱) $۰/۶۲۶$

۲) $۰/۶$

۳) $۰/۲۵$

۴) $۰/۵۲۵$

۲) تعداد کل داده‌ها برابر $۲۰ = ۵ + ۳ + ۴ + ۳ + ۵$ است،

پس میانه برابر با میانگین داده‌های دهم و یازدهم است:

$$\text{میانه} = Q_2 = \frac{x_{10} + x_{11}}{2} = \frac{۱۰۰۳ + ۱۰۰۳}{2} = ۱۰۰۳$$

همچنین چارک اول، میانه ۱۰ داده اول است:

$$Q_1 = \frac{x_5 + x_6}{2} = \frac{۱۰۰۱ + ۱۰۰۲}{2} = ۱۰۰۱/۵$$

و چارک سوم، میانه ۱۰ داده آخر است:

$$Q_3 = \frac{x_{15} + x_{16}}{2} = \frac{۱۰۰۴ + ۱۰۰۵}{2} = ۱۰۰۴/۵$$

یعنی داده‌های درون جعبه عبارتند از:

x_i	۱۰۰۲	۱۰۰۳	۱۰۰۴
f_i	۳	۴	۳

$۱۰۰۳ =$ میانگین داده‌های درون جعبه

واریانس داده‌های درون جعبه

$$= \frac{۳(۱۰۰۲ - ۱۰۰۳)^2 + ۴(۱۰۰۳ - ۱۰۰۳)^2 + ۳(۱۰۰۴ - ۱۰۰۳)^2}{۱۰}$$

$$= \frac{۳ + ۰ + ۳}{۱۰} = \frac{۶}{۱۰}$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

۶. ۳۰ داده آماری با واریانس ۴ داریم. با حذف n داده آماری که همه مساوی میانگین هستند، واریانس برابر ۶ می‌شود. n کدام است؟

- ۱) ۳
۲) ۵
۳) ۹
۴) ۱۰

۴. اگر تعدادی داده که مساوی میانگین هستند را حذف کنیم، میانگین تغییر نمی‌کند.

واریانس اولیه $= \bar{X}$ ، میانگین

$$\Rightarrow \frac{(x_1 - \bar{X})^2 + (x_2 - \bar{X})^2 + \dots + (x_{30} - \bar{X})^2}{30} = 4$$

$$\Rightarrow (x_1 - \bar{X})^2 + (x_2 - \bar{X})^2 + \dots + (x_{30} - \bar{X})^2$$

$$= 30 \times 4 = 120$$

$$\text{واریانس با حذف } n \text{ داده} = 6 = \frac{(x_1 - \bar{X})^2 + \dots + (x_{30-n} - \bar{X})^2}{30-n}$$

$$\Rightarrow (x_1 - \bar{X})^2 + \dots + (x_{30-n} - \bar{X})^2 = 6(30 - n)$$

دقت کنید که داده‌های حذف شده همگی مساوی میانگین بودند و در حاصل جمع‌های بالا تأثیری نداشتند:

$$120 = 6(30 - n) \Rightarrow n = 10$$

- فصل ۳: کار با داده‌های آماری
- واحد یادگیری
- درس ۳: معیارهای پراکندگی
- زیرواحد یادگیری
- معرفی واریانس و انحراف معیار
- حیطه شناختی
- مقدمانی

فیلم پاسخ

۷. اگر میانگین n داده آماری به صورت
 $۲x_۱ + ۳, ۲x_۲ + ۳, \dots, ۲x_n + ۳$ باشد، میانگین
 داده‌های $\frac{x_1}{۲}, \frac{x_2}{۲}, \dots, \frac{x_n}{۲}$ کدام گزینه است؟

۱) ۶۰

۲) ۳۰

۳) ۴۰

۴) ۴۵

۲) اگر میانگین داده‌های x_1, x_2, \dots, x_n را α در نظر بگیریم، در
 این صورت میانگین داده‌های $۲x_1 + ۳, ۲x_2 + ۳, \dots, ۲x_n + ۳$
 به صورت زیر است:

$$۲\alpha + ۳ = ۱۲۳ \Rightarrow \alpha = ۶۰$$

بنابراین میانگین داده‌های $\frac{x_1}{۲}, \frac{x_2}{۲}, \dots, \frac{x_n}{۲}$ عبارت است از:

$$\frac{\alpha}{۲} = \frac{۶۰}{۲} = ۳۰$$

فصل
 فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری
 درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیرواحد یادگیری
 معرفی میانگین

حیطه شناختی
 مقدماتی

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

فصل ۳: آمار توصیفی

واحد یادگیری

درس ۳: معیارهای پراکندگی

زیرواحد یادگیری

ضریب تغییرات

حیطه شناختی

مقدمانی

۸ دو نفر در یک آزمایشگاه در ۵ روز متوالی هم‌زمان شروع به کار کردند. نتایج مشاهدات طبق جدول زیر است. برای آنکه دقت کاری نفر اول بیشتر باشد، m کدام عدد نمی‌تواند باشد؟

نفر اول	m	$m+2$	$m+1$	$m+2$	m
نفر دوم	۵	۶	۳	۷	۴

۵ (۱)

۴ (۲)

۳ (۳)

۲ (۴)

۴

$$\bar{X}_1 = \frac{m+(m+2)+(m+1)+(m+2)+m}{5} = m+1$$

$$\sigma_1^2 = \frac{(-1)^2+(1)^2+(0)^2+(1)^2+(-1)^2}{5} = \frac{4}{5}$$

$$\bar{X}_2 = \frac{5+6+3+7+4}{5} = 5$$

$$\sigma_2^2 = \frac{0^2+1^2+(-2)^2+(2)^2+(-1)^2}{5} = 2$$

دقت کنید که آزمایشات کسی دقیق‌تر است که ضریب تغییرات نتایج آن کمتر باشد.

$$\text{ضریب تغییرات نفر دوم} < \frac{\sigma_1}{\bar{X}_1} = \frac{\sqrt{\frac{4}{5}}}{m+1}$$

$$= \frac{\sigma_2}{\bar{X}_2} = \frac{\sqrt{2}}{5} \Rightarrow m+1 > \sqrt{10} \Rightarrow m > \sqrt{10} - 1$$

m نمی‌تواند عدد ۲ باشد.

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

۹. میانگین ۲۲ داده آماری ۵۰ است. اگر دو داده ۱۰ و ۹۰ از آن‌ها حذف شود، میانگین ۲۰ داده باقی‌مانده برابر کدام است؟

۵۰ (۱)

۴۸ (۲)

۴۵ (۳)

۵۲ (۴)

۱

$$\bar{X}_1 = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_{22}}{22} = 50 \Rightarrow X_1 + X_2 + \dots + X_{22} = 1100$$

$$\bar{X}_2 = \frac{X_1 + \dots + X_{20}}{20} = \frac{1100 - (10 + 90)}{20} = 50$$

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری
درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیرواحد یادگیری
معرفی میانگین

حیطه شناختی
مقدمانی

فیلم پاسخ

۱۰. ده داده آماری با واریانس ۱۵ و میانگین ۱۵ و پانزده داده آماری دیگر با واریانس ۱۰ و میانگین ۱۰ مفروضند. اگر هر دو دسته داده را با هم ادغام کنیم، واریانس ۲۵ داده حاصل چقدر است؟

۱۲ (۱)

۱۳ (۲)

۱۵/۷۵ (۳)

۱۸ (۴)

۴

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_{10}}{10} \Rightarrow 15 = \frac{x_1 + \dots + x_{10}}{10}$$

$$\Rightarrow x_1 + \dots + x_{10} = 150$$

$$\begin{aligned} \text{مجموع مربعات ۱۰ داده} \\ \text{میانگین ۱۰ داده}^2 - \text{واریانس ۱۰ داده اول} &= \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{10}^2}{10} - (\bar{x})^2 \\ &= \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{10}^2}{10} - (15)^2 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 15 = \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{10}^2}{10} - (15)^2$$

$$\Rightarrow x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{10}^2 = 2400$$

$$\bar{y} = \frac{y_1 + \dots + y_{15}}{15} \Rightarrow 10 = \frac{y_1 + \dots + y_{15}}{15}$$

$$\Rightarrow y_1 + \dots + y_{15} = 150$$

$$\begin{aligned} \text{مجموع مربعات ۱۵ داده} \\ \text{میانگین ۱۵ داده}^2 - \text{واریانس ۱۵ داده دوم} &= \frac{y_1^2 + y_2^2 + \dots + y_{15}^2}{15} - (\bar{y})^2 \\ &= \frac{y_1^2 + y_2^2 + \dots + y_{15}^2}{15} - (10)^2 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 10 = \frac{y_1^2 + y_2^2 + \dots + y_{15}^2}{15} - (10)^2$$

$$\Rightarrow y_1^2 + y_2^2 + \dots + y_{15}^2 = 1650$$

$$\begin{aligned} \text{میانگین ۲۵ داده} \\ \bar{z} &= \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_{10} + y_1 + y_2 + \dots + y_{15}}{25} \\ &= \frac{150 + 150}{25} = 12 \end{aligned}$$

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

درس ۳: معیارهای پراکندگی

زیرواحد یادگیری

معرفی واریانس و انحراف معیار

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

$$\begin{aligned} \text{واریانس ۲۵ داده} &= \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{10}^2 + y_1^2 + y_2^2 + \dots + y_{15}^2}{25} - (\bar{Z})^2 \\ &= \frac{2400 + 1650}{25} - (12)^2 = 18 \end{aligned}$$

ریاضی

- فصل ۳: کار با داده‌های آماری
- واحد یادگیری
- درس ۳: معیارهای پراکندگی
- زیرواحد یادگیری
- معرفی واریانس و انحراف معیار
- حیطه شناختی
- پیشرفته

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

فصل
فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری
درس ۱: شمارش

زیرواحد یادگیری
اصل ضرب

حیطه شناختی
مقدمانی

۱۱. یک سکه را پرتاب می‌کنیم. اگر «رو» آمد ۱ تاس و اگر «پشت» آمد ۲ تاس را پرتاب می‌کنیم. تعداد حالت‌های ممکن برابر کدام گزینه است؟

۱۲ (۱)

۳۶ (۲)

۴۸ (۳)

۴۲ (۴)

۴

$$\begin{array}{l} \text{رو} \\ \rightarrow 6 \\ \text{سکه} \\ \rightarrow 6 \times 6 = 36 \\ \text{پشت} \end{array} \quad 36 + 6 = 42$$

فیلم پاسخ

۱۲. با حروف کلمه «کتابخانه» چند کلمه پنج حرفی می‌توان نوشت؟

۳۷۲۰ (۱)

۳۲۷۰ (۲)

۲۵۲۰ (۳)

۲۲۵۰ (۴)

۱

گروه اول شامل دو حرف الف

جایگشت ۵ حرف

$$\frac{\binom{6}{3} \times 5!}{2!} = 1200$$

انتخاب ۳ حرف دیگر از ۶ حرف باقیمانده

دو الف تکراری

گروه دوم فاقد حروف تکراری : $P(7,5) = \frac{7!}{2!} = 2520$

کل کلمات ۵ حرفی = $1200 + 2520 = 3720$

فصل

فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری

درس ۱: شمارش

زیرواحد یادگیری

تبدیل

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

فصل
فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری
درس ۱: شمارش

زیرواحد یادگیری
جایگشت ساده و با تکرار

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۳. یک خانواده ۶ نفری به چند طریق می‌توانند عکس یادگاری بگیرند در صورتی که در تمام عکس‌ها پدر و مادر کنار هم و پدر سمت راست مادر بایستد؟

۱) ۶!

۲) ۵!

۳) ۴!

۴) $5! \times 2$

۲

پدر، مادر

۴ فرزند و به همراه باکس پدر و مادر، ۵! جابه‌جایی دارند.
چون پدر باید همیشه سمت راست مادر باشد داخل باکس جابه‌جایی نداریم.

فیلم پاسخ

۱۴. چند عدد ۳ رقمی وجود دارد که حداقل یک رقم آن ۵ باشد؟

- ① ۳۰۰
 ② ۲۵۲
 ③ ۳۳۳
 ④ ۲۰۰

۲ راه حل اول:

۱ عدد ۵۵۵ حالت (۱): هر ۳ رقم ۵

حالت (۲): دو رقم ۵

$$\left. \begin{array}{l} \frac{5}{8} \frac{5}{9} \frac{5}{9} \\ \frac{5}{9} \frac{5}{8} \frac{5}{9} \\ \frac{5}{9} \frac{5}{9} \frac{5}{8} \end{array} \right\} ۸ + ۹ + ۹ = \text{عدد } ۲۶$$

حالت (۳): یک رقم ۵

$$\left. \begin{array}{l} \frac{5}{8} \frac{5}{9} \frac{5}{9} \\ \frac{5}{8} \frac{5}{9} \frac{5}{9} \\ \frac{5}{8} \frac{5}{9} \frac{5}{9} \end{array} \right\}$$

$$۹ \times ۹ + ۸ \times ۹ + ۸ \times ۹ = \text{عدد } ۲۲۵$$

$$\text{کل اعداد} = ۲۲۵ + ۲۶ + ۱ = ۲۵۲$$

راه حل دوم: از روش متمم هم می‌توانیم استفاده کنیم.

$$\text{کل اعداد ۳ رقمی} = \frac{9}{9} \times \frac{10}{10} \times \frac{10}{10} = ۹۰۰$$

$$\text{۳ رقمی فاقد ۵} = \frac{8}{8} \times \frac{9}{9} \times \frac{9}{9} = ۶۴۸$$

$$۹۰۰ - ۶۴۸ = ۲۵۲$$

فیلم پاسخ

فصل
 فصل ۱: آمار و احتمال

 واحد یادگیری
 درس ۱: شمارش

 زیر واحد یادگیری
 ترکیب

 حیطه شناختی
 مقدماتی

 ۱۵. مجموعه $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9\}$ چند زیرمجموعه ۴ عضوی

شامل ۵ و فاقد ۹ دارد؟

۱) ۱۰

۲) ۲۰

۳) ۱۵

۴) ۳۵

۲

میدانید

 تعداد زیرمجموعه‌های r عضوی از یک مجموعه n عضوی، برابر

 است با $\binom{n}{r}$

چون زیرمجموعه، شامل عضو ۵ است، پس سه عضو دیگر باقی

می‌ماند. از طرفی چون باید فاقد ۹ باشد، پس باید سه عضو از شش

عضو باقی‌مانده را انتخاب کنیم:

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3!3!} = 20$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

فصل
فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری
درس ۱: شمارش

زیرواحد یادگیری
تبدیل

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۶. در انتخابات شورای مدرسه نفر اول با بیشترین رأی رئیس شورا و نفر بعد به ترتیب، معاون و منشی شورا خواهند بود. در مدرسه‌ای که ۷ عضو شورا دارد، به چند روش امکان انتخاب رئیس، معاون و منشی وجود دارد؟

۱) ۱۸۰

۲) ۲۱۰

۳) ۴۲۰

۴) ۱۲۰

۲

میدانید

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

ترتیب انتخاب افراد اهمیت دارد، پس:

$$P(7, 3) = \frac{7!}{4!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4!} = 210$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

فصل
فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری
درس ۲: احتمال

زیر واحد یادگیری
احتمال

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۷. اگر بدانیم که $P(A') = \frac{2}{5}$ و احتمال وقوع پیشامد A یا B برابر $\frac{4}{5}$ و احتمال وقوع پیشامد A و B برابر با $\frac{1}{10}$ باشد، احتمال وقوع پیشامد B چقدر است؟

- ① $\frac{3}{5}$
② $\frac{7}{10}$
③ $\frac{2}{5}$
④ $\frac{3}{10}$

۴

میدانید

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$P(A \cup B) = \frac{4}{5}$$

$$P(A \cap B) = \frac{1}{10}$$

$$P(A') = \frac{2}{5} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{2}{5} = \frac{3}{5}$$

$$\frac{4}{5} = \frac{3}{5} + P(B) - \frac{1}{10} \Rightarrow P(B) = \frac{4}{5} - \frac{3}{5} + \frac{1}{10}$$

$$\Rightarrow P(B) = \frac{3}{10}$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

ریاضی

فصل
فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری
درس ۲: احتمال

زیرواحد یادگیری
احتمال

حیطه شناختی
مقدمانی

۱۸. جعبه‌ای شامل ۸ سیب سالم و ۴ سیب لکه‌دار است. به تصادف ۳ سیب از این جعبه خارج می‌کنیم. با کدام احتمال فقط ۲ سیب خارج شده سالم است؟

- ① $\frac{7}{15}$
 ② $\frac{8}{15}$
 ③ $\frac{24}{55}$
 ④ $\frac{28}{55}$

۴. پیشامد خواسته شده انتخاب دو سیب از بین ۸ سیب سالم و انتخاب یک سیب از بین ۴ سیب لکه‌دار است. بنابراین داریم:

$$P(A) = \frac{\binom{8}{2} \binom{4}{1}}{\binom{12}{3}} = \frac{28 \times 4}{220} = \frac{28}{55}$$

فیلم پاسخ

۱۹. با چه احتمالی ۳ هم‌کلاسی، متولد ماه‌های متفاوت سال هستند؟

- ۱) $\frac{1}{4}$
 ۲) $\frac{41}{72}$
 ۳) $\frac{53}{72}$
 ۴) $\frac{55}{72}$

۴

پاسخ

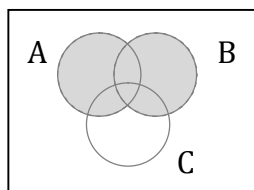
$$n(S) = 12 \times 12 \times 12$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12 \times 11 \times 10}{12 \times 12 \times 12} = \frac{55}{72}$$

فیلم پاسخ

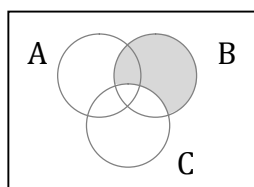

۲۰. در کدام مورد، رابطه نوشته شده با شکل هماهنگ نیست؟

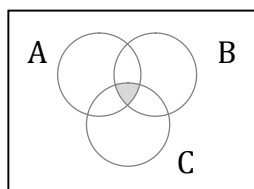
①

$$A \cup B$$

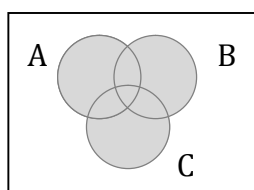
②

$$B - A$$

③

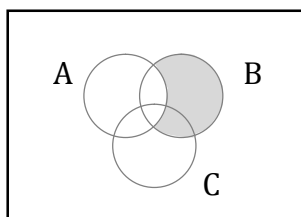
$$A \cap B \cap C$$

④

$$A \cup B \cup C$$

۲۱. نمودار ون مربوط به عبارت $B - A$ به صورت زیر است.

نمودار سایر موارد درست رسم شده است.

فصل
فصل ۱: آمار و احتمال

واحد یادگیری
درس ۲: احتمال

زیرواحد یادگیری
اعمال روی پیشامدها و نمودار ون آن

حیطه شناختی
مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

۲۱. کدام گزینه از عوامل مهم پیشرفت زبان و ادبیات فارسی در قرن سوم تا میانه قرن پنجم به شمار نمی‌آید؟

- ۱) توسعه مدارس و مراکز تعلیم
- ۲) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان
- ۳) افزایش آمیختگی زبان فارسی با واژگان عربی
- ۴) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

زیرواحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

۳) افزایش آمیختگی زبان فارسی با واژگان عربی، از پدیده‌هایی است که در این دوره برای زبان فارسی رخ داده است و ارتباطی با عوامل پیشرفت زبان فارسی ندارد.

فیلم پاسخ

۲۲. کدام گزینه از مضامین شعری در سده‌های پنجم و ششم به

حساب نمی‌آید؟

- ۱) بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن
- ۲) شکایت از روزگار
- ۳) طرح نابسامانی‌های اجتماعی
- ۴) توصیه به عزلت و گوشه‌نشینی

۴. مضامین شعری در سده‌های پنجم و ششم:

بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن، شکایت از روزگار، بیان ناخرسندی فرزندگان از اوضاع زمانه خویش و طرح نابسامانی‌های اجتماعی

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

زیرواحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

۳۳. کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات نادرست است؟

- ۱) تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است.
- ۲) سخن شاعرانی چون ناصر خسرو قبادیانی یادآور سروده‌های سخنوران قرن چهارم است.
- ۳) شاعران در قرن پنجم و آغاز قرن ششم، به تقلید از پیشینیان می‌پردازند و نوآوری خاصی ندارند.
- ۴) خاقانی و نظامی از شاعران معروف آذربایجان بودند.

پاسخ

- ۳) گروهی از شاعران سده‌های پنجم و ششم، در عین تقلید از پیشینیان، هر یک ابتکارات و نوآوری‌هایی دارند که باعث دگرگونی و تحول در سبک سخن فارسی شد.

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

۲۴. نوع نثر در همهٔ گزینه‌ها یکسان است؛ به‌جز

- ۱) سعدیا، سفری دیگرم در پیش است، اگر آن کرده شود بقیت عمر خویش به گوشه‌ای بنشینم.
- ۲) فراق، کوه را هامون کند، هامون را جیحون کند، جیحون را پر خون کند، دانی که با این دل ضعیف چون کند.
- ۳) درنگرید به این بندگان من، سوختگان در راه من، مشتاقان درگاه من.
- ۴) بازرگانی را شنیدم که صدوپنجاه شتر بار داشت و چهل بنده و خدمتکار.

- ۱) گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» نثر موزون هستند. ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع است:
گزینهٔ «۲»: هامون، جیحون، پر خون، چون
گزینهٔ «۳»: راه، درگاه
گزینهٔ «۴»: بار، خدمتکار

۲۵. کدام ویژگی با توجه به قلمرو ذکرشده، در تحلیل متن زیر نادرست است؟

«شیر حالی بدین سخن اندکی بیارامید، اما روزگار انصاف گاو بستد و دمنه را رسوا و فضیحت گردانید، و زور و افترا و زرق و افتعال او شیر را معلوم گشت و به قصاص گاو به زاریان زارش بکشت، چه نهال کردار و تخم گفتار چنانکه پرورده و کاشته شود به ثمرت و ربیع رسد. «من یزرع الشوک لا یحصد به عنبا» و عواقب مکر و غدر همیشه نامحمود بوده است و خواتم بدسگالی و کید نامبارک.»

۱ حذف فعل به قرینه لفظی (زبانی)

۲ استفاده از آرایه‌های ادبی مانند تشبیه (ادبی)

۳ آوردن مترادف‌های فراوان (فکری)

۴ کاربرد کلمات و عبارات عربی (زبانی)

پاسخ

۳ به کارگیری کلمات مترادف (مکر و غدر، رسوا و فضیحت) در قلمرو زبانی بررسی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ حذف فعل به قرینه لفظی: عواقب مکر و غدر همیشه نامحمود بوده است و خواتم بدسگالی و کید نامبارک [بوده است].

۲ تشبیه: نهال کردار، تخم گفتار

۴ کلمات و عبارات عربی: انصاف، فضیحت، زرق، افتعال و... ، من

یزرع الشوک لا یحصد به عنبا

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

زیرواحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۲۶. ویژگی‌های فکری شعر در سده پنجم و ششم، در کدام گزینه به کار نرفته است؟

- ۱) ای مدنی برقع و مگی نقاب
سایه‌نشین چند بود آفتاب
- ۲) گر کسی سرو شنیده است که رفته است این است
یا صنوبر که بناگوش و برش سیمین است
- ۳) ای در سر عشاق ز شور تو شغب‌ها
وی در دل زهاد ز سوز تو اثرها
- ۴) جهان چاه است و آتش مال دنیا
مثال زهره چون آمال دنیا

۲. ویژگی‌های فکری مربوط به هر بیت:

گزینه «۱»: رواج حسّ دینی در شعر

گزینه «۳»: عشق آسمانی و فاصله گرفتن از عشق زمینی

گزینه «۴»: رواج وعظ و اندرز

شعر گزینه «۲» در توصیف معشوق زمینی است، در صورتی که یکی از ویژگی‌های شعر این دوره، فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی است.

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

پیشرفته

۲۷. نام پدیدآورنده کدام اثر نادرست است؟

- ۱) داستان باستان: میرزا حسن‌خان بدیع
- ۲) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: میرزا حبیب اصفهانی
- ۳) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: ملک‌الشعراى بهار
- ۴) تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی

پاسخ

۲ «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه است که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است.

فیلم پاسخ

۲۸. علت سادگی و روانی زبان شعر در دوره بیداری کدام است؟

- ۱) بیزاری شاعران از زبان کهن
- ۲) انتقال هنرمندان واقعیت با زبان شعر
- ۳) نقد مظاهر استبداد و استعمار و بیان دیدگاه ادبی در شعر
- ۴) انتخاب زبان محاوره به علت قابل فهم تر بودن آن و انتقال مفاهیم به زبان ساده

پاسخ

۴

میدانید

در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان محاوره را برگزید تا قابل فهم تر باشد و مفاهیم جدید را با زبانی ساده انتقال دهد. به این ترتیب نهضت ساده‌نویسی همراه با نهضت آزادی‌خواهی شکل گرفت.

فیلم پاسخ

۲۹. متن زیر از منشآت قائم‌مقام انتخاب شده است؛ کدام ویژگی سبک شخصی قائم‌مقام، که در نثر دوره‌های قبل از او دیده نمی‌شود، در این متن وجود دارد؟

«بدخوبی است که مثل خود ندارد، جادویی است که فیل شاه را می‌غلطاند. خودساز و اصول‌باز و زبان‌آور و ظریف در همه فن حریف. از حقیقت این ماجرا اطلاع دارند و چندین بار در خدمت سراسر سعادت ایشان شور و صلاح چاکرانه عاجزانه کردم که دل بر فراق نهم و او را طلاق دهم. اذن و اجازت ندادند.»

- ۱) کم بودن واژه‌های عربی
- ۲) زبان ساده و دور از پیچیدگی
- ۳) استفاده از ضرب‌المثل در متن
- ۴) استفاده از عبارتهای طولانی

۲) ویژگی‌های متن:

- ۱- واژه‌های عربی فراوان
- ۲- سادگی زبان که از ویژگی‌های اصلی نثر قائم‌مقام و وجه تمایز او از نویسندگان پیشین است.
- ۳- ضرب‌المثل ندارد.
- ۴- عبارتهای کوتاه است.

۳۰. سرایندهٔ ابیات زیر، به ترتیب، چه کسانی هستند؟

الف) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی

دست خود ز جان شستم از برای آزادی

ب) از خون جوانان وطن لاله دمیده

از ماتم سرو قدشان سرو خمیده

ج) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم

خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟

۱) نسیم شمال - عارف قزوینی - ادیب‌الممالک

۲) فرخی یزدی - ادیب‌الممالک - ایرج میرزا

۳) فرخی یزدی - عارف قزوینی - میرزادهٔ عشقی

۴) نسیم شمال - ایرج میرزا - میرزادهٔ عشقی

۳. بررسی بیت‌ها:

الف) فرخی یزدی

ب) عارف قزوینی

ج) میرزادهٔ عشقی

۳۱. وزن کدام بیت دولختی است؟

۱) اگر چه حسن فروشان به جلوه آمده‌اند

کسی به حسن و ملاحظت به یار ما نرسد

۲) چشم مرا تا به خواب دید جمالش

خواب نمی‌گیرد از خیال محمد

۳) به چهر گلنارگون نهاده از مشک خال

چو عاشقی کش بود جگر ز غم داغدار

۴) خود کار من گذشت ز هر آرزو و آرز

از کان و از مکان پی ارکانم آرزوست

پاسخ

۳) وزن دولختی از تکرار متناوب دو پایه یا رکن حاصل می‌شود. مثلاً در

بیت گزینه «۳» مفاعله فاعله چهار بار آمده است.

وزن ابیات

فاعله	۱) مفاعله فاعله مفاعله
فاعله	۲) مفاعله فاعله مفاعله
فاعله	۴) مستفعله مفاعله مستفعله

← ناقص و نفی‌کننده دولختی بودن

فیلم پاسخ

۳۲. وزن کدام گزینه متفاوت است؟

- ① روی چو ماهت اگرچه مایه نور است
موی سیاه تو گرچه اصل گناه است
- ② سر زلف پُربند تو تا بدیدم
به یک دم شدم عاشق بند بندت
- ③ بس بود این باد سرد باده نخواهم
کش دل مسکین به دام ذره درآویخت
- ④ ای ز حکیمان شنوده علم اوایل
هم به براهین رسیده هم به دلایل

پاسخ

۲. وزن گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

وزن گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن

فیلم پاسخ

۳۳. در میان مصراع‌های زیر، به ترتیب، چند مصراع در وزن «ناهمسان» و چند مصراع در وزن «همسان» سروده شده است؟

الف) دلم از وحشت زندان سکندر بگرفت
ب) نخفته‌ام ز خیالی که می‌پزد دل من
ج) آلا یا آئها السّاقی ادر کأساً و ناولها
د) دردم از یار است و درمان نیز هم
ه) چه کند بنده که گردن نهد فرمان را
و) با جوانی سرخوش است این پیر بی‌تدبیر را

- ۱) یک - پنج
۲) دو - چهار
۳) سه - سه
۴) چهار - دو

پاسخ

۱ الف) UU / - - UU / - - UU / - - UU (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ♦ همسان
ب) UU / - U - U / - - UU / - U - U (مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن) ♦ ناهمسان
ج) UU / - - - UU / - - - UU / - - - UU (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ♦ همسان
د) UU - / - - UU - / - - UU - / - - UU (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ♦ همسان
ه) UU / - - UU / - - UU / - - UU (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ♦ همسان
و) UU - / - - UU - / - - UU - / - - UU (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ♦ همسان

فیلم پاسخ

۳۴. کدام یک از ابیات زیر را نمی‌توان به دو صورت تقطیع هجایی کرد؟

- ۱) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را
دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
- ۲) دیر خبر یافتی که یار تو گم شد
جام جم از دست اختیار تو گم شد
- ۳) از بس که همی جویم دیدار فلان را
ترسم که بدانند که من یار فلانم
- ۴) بی‌کار ماند شست غم او که بر دلم
از بس که زخم هست دگر جای تیر نیست

پاسخ

۲) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را:

U / - U - - / - - U / - U - -
مستفعلن فعولن مستفعلن
فعولن

U - / U - - / - - U - / U - -
مفعول فاعلاتن مفعول
فاعلاتن

گزینه «۲»: دیر خبر یافتی که یار تو گم شد:

U U - / U - U - / - U U -
مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه «۳»: از بس که همی جویم دیدار فلان را:

U / U - - U / U - - U / U - -
مفعول مفاعیل مفاعیل
فعولن

U U - - / U U - - / U U - -
مستفعل مستفعل مستفعل
فعلن

گزینه «۴»: از بس که زخم هست دگر جای تیر نیست:

U - / U - - U / U - U - / U - -
مفعول فاعلات مفاعیل
فاعلن

فیلم پاسخ

فعل
- U /- U - - /U U - U /- U - -
♦ مستفعلن مفاعل مستفعلن

۳۵. با توجه به بیت‌های زیر اطلاعات مقابل کدام گزینه نادرست است؟

۱) غارت جان گرمی رفتار او

آفت دل نرمی گفتار او

(ذوقافیتین)

۲) گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی

جمع نی‌ام شمع نی‌ام دود پراکنده شدم

(قافیه درونی)

۳) گر زان که نه‌ای طالب جوینده شوی با ما

ور زان که نه‌ای مطرب گوینده شوی با ما

(قاعده قافیه (۱))

۴) نماز شام چو خورشید در غروب آید

ببندد این ره حس راه غیب بگشاید

(قاعده قافیه (۲))

پاسخ

۴) گزینه «۱»: گرمی - نرمی / رفتار - گفتار ♦ ذوقافیتین

گزینه «۲»: شمع - جمع ♦ قافیه درونی

گزینه «۳»: جو + ی + نده / گو + ی + نده ♦ قاعده (۱)

الحاقی
الحاقی

گزینه «۴»: بگشا + ی + نده / آ + ی + نده ♦ قاعده (۱)

الحاقی
الحاقی

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۱: قافیه

وزن و قافیه

پیشرفته

۳۶ کدام بیت «ردیف» دارد؟

- ۱) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم
تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم
- ۲) دو لشکر چنین تا در کارزار
مبادا که بر من شود کار زار
- ۳) ای شده در خانه جان منزلت
خانه جان یافته زان منزلت
- ۴) سالها دل طلب جام جم از ما می کرد
آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می کرد

پاسخ

۴ بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: دوش - دوش ♦ جناس تام و قافیه
گزینه «۲»: کارزار - کار زار ♦ جناس تام و قافیه
گزینه «۳»: منزلت (منزل تو) - منزلت ♦ جناس تام و قافیه
گزینه «۴»: ما - تمنا ♦ قافیه / می کرد ♦ ردیف

کلماتی می‌توانند «ردیف» محسوب شوند که عیناً در لفظ و معنا یکسان باشند.

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۱: قافیه

وزن و قافیه

پیشرفته

۳۷. قافیه کدام بیت معیوب نیست؟

۱) بی‌مراد او نجنبد هیچ رگ

در جهان ز اوج ثریا تا سمک

۲) عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه‌سرشت

که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت

۳) عزم و حزمش ازل فریب چو صدق

خلق و خلقش ابد شکیب چو عشق

۴) جوانمرد را پیر دیرینه گفت

هنرمند باشی نباید شگفت

پاسخ

۲) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رگ - سمک ♦ حرف «روی» متفاوت است.

گزینه «۳»: صدق - عشق ♦ د ق ، ش ق ♦ صامت‌ها در حروف اصلی قافیه متفاوت است.

گزینه «۴»: گفت - شگفت ♦ ف ت - ف ت ♦ مصوت‌ها در حروف اصلی قافیه متفاوت است.

فیلم پاسخ

۳۸. حروف الحاقی قافیه در کدام بیت به شکل «مصوّت + صامت + صامت» است؟

- ۱) چنین گفت او که این قومی که رفتند
دروغ بی‌عدد گفتند و خفتند
- ۲) نه گوش آگاه از بشنیدن خویش
نه دیده باخبر از دیدن خویش
- ۳) نفس و املاک آفریده اوست
خنک آن کس که برگزیده اوست
- ۴) زهی وحدت که مویی درنگنجد
در آن وحدت جهان مویی نسنجد

پاسخ

۱ بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فت، فت» حروف اصلی / «ند» حروف الحاقی (مصوّت + صامت + صامت)

گزینه «۲»: «ید» حروف اصلی / «ن» حروف الحاقی (مصوّت + صامت)

گزینه «۳»: «ید» حروف اصلی / «ه» حرف الحاقی

گزینه «۴»: «نج، نج» حروف اصلی / «د» حروف الحاقی (مصوّت + صامت)

بدانید

در گزینه‌های «۱» و «۴»، مصوت‌های کوتاه متفاوتند ولی به دلیل وجود حروف الحاقی، قافیه کاملاً درست است.

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۱: قافیه

زیرواحد یادگیری

وزن و قافیه

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۳۹. کدام یک از ابیات زیر قافیه درونی ندارند؟

- ۱) من ز سلام گرم او آب شدم ز شرم او
وز سخنان نرم او آب شوند سنگ‌ها
- ۲) محمل بدار ای ساریان تندی مکن با کاروان
کز عشق آن سرو روان گویی روانم می‌رود
- ۳) شب‌افروزی چو مهتاب جوانی
سیه‌چشمی چو آب زندگانی
- ۴) اول به بانگ نای و نی آرد به دل پیغام وی
وانگه به یک پیمانه می با من وفاداری کند

پاسخ

۳. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) گرم - شرم - نرم ← واژه‌های قافیه
- ۲) ساریان - کاروان - روان ← واژه‌های قافیه
- ۴) نی - وی - می ← واژه‌های قافیه

میدانید

گاهی شاعران برای غنی‌تر کردن موسیقی شعر، در درون مصراع‌ها نیز قافیه می‌آورند، که به آن قافیه درونی می‌گوییم.

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۱: قافیه

زیرواحد یادگیری

وزن و قافیه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۴۰. در کدام گزینه هر دو نوع جناس (ناهمسان و همسان) به کار رفته است؟

- ۱) بارها بار به دربار تو دارند رقیبان
من که بارت برم ای یار چرا بار ندارم؟
- ۲) شاد باش ای موسی عمران به چابک معجزه
دیر زی، ای رستم دستان به شیرین داستان
- ۳) بر دل مومین و جان مؤمنش
مهر و مهر دین مهیا دیده‌ام
- ۴) خود را درم خرید رضای خدای کن
دامن از این فروشان فرو نشان

پاسخ

- ۱) بررسی گزینه «۱»: جناس ناقص (ناهمسان): یار، بار
جناس همسان: بار (دفعه)، بار (اجازه دیدار)، بار (چیزی که حمل می‌شود).
در سایر گزینه‌ها فقط جناس ناهمسان وجود دارد:
- گزینه «۲»: دستان، داستان
- گزینه «۳»: مهر، مهر
- گزینه «۴»: فروشان، فرو نشان

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۲: جناس و انواع آن

زیرواحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۴۱. در کدام گزینه «جناس همسان» وجود ندارد؟

- ۱) آبرویم ز آتش سودای خوبان شد به باد
خاک بر سر می‌کنم از دست ایشان داد داد
- ۲) بر او راست خم کرد و چپ کرد راست
خروش از خم چرخ چاچی بخاست
- ۳) من نکنم کار آب کو ببرد آب کار
صبح خرد چون دمید آب شود کار آب
- ۴) سر بنه گر سر میدان ارادت داری
ناگزیر است که گویی بود این میدان را

پاسخ

- ۱ «داد» و «داد» هر دو به معنی فریاد است و فقط برای تأکید تکرار شده است و آرایه تکرار داریم نه جناس همسان.
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۲»: راست اول به معنی دست راست و راست دوم به معنی مستقیم و صاف به کار رفته است.
- گزینه «۳»: «آب» اول به معنی شراب و «آب» دوم به معنی آبرو است.
- گزینه «۴»: «سر» در ابتدای مصراع به معنی عضوی از بدن (سر نهادن: تسلیم شدن) است و «سر» دوم در معنی مجازی قصد و اندیشه.

۴۲. در کدام گزینه آرایه «جناس» به کار نرفته است؟

- ۱) صبا به خوش خبری هدهد سلیمان است
که مژده طرب از گلشن سبا آورد
- ۲) چون به دریا می‌توانی راه یافت
سوی یک شبیم چرا باید شتافت
- ۳) برو ای ترک که ترک تو ستمگر کردم
حیف از آن عمر که در یاد تو من سر کردم
- ۴) نوگلی پژمرده از گلبن به خاک افتاد و گفت
خوار شد چون من هر آن کاو هم‌نشینش بود خار

پاسخ

۲) بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: صبا، سبا ← جناس ناقص اختلافی
گزینه «۳»: تُرک، تَرک ← جناس ناقص حرکتی
گزینه «۴»: خاک، خار ← جناس ناقص اختلافی

فصل

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

واحد یادگیری

درس ۱۲: جناس و انواع آن

زیرواحد یادگیری

آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۲: جناس و انواع آن

آرایه‌های ادبی

۴۳. در کدام بیت فقط یک بار از آرایه جناس استفاده شده است؟

۱) دیده سیر است مرا جان دلیر است مرا

زهرة شیر است مرا زهرة تابنده شدم

۲) اشک من رنگ شفق یافت ز بی‌مهری یار

طالع بی‌شفقت بین که در این کار چه کرد

۳) عشق آن باشد که خلق را دارد شاد

عشق آن باشد که داد شادی‌ها داد

۴) نه من از پرده تقوا به در افتادم و بس

پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت

پاسخ

۴) گزینه «۱»: زهره، زهره (ناقص حرکتی) / سیر، شیر (ناقص اختلافی)

گزینه «۲»: شفق، شفق (ناقص افزایشی) / کار، یار (ناقص اختلافی) / چه، که (در مورد حروف با احتیاط گام بردارید و پس از بررسی تست انتخاب کنید. اکثر طراحان سؤال، حروف را جزء جناس به حساب نمی‌آورند، اما احتیاط کنید).

گزینه «۳»: داد، داد (تام) / شاد، شاد (ناقص افزایشی) / شاد، داد (ناقص اختلافی)

گزینه «۴»: بهشت، بهشت (تام)

فیلم پاسخ

۴۴. در کدام گزینه هر دو آرایه «تلمیح و مراعات نظیر» دیده می‌شود؟

۱) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل

کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها؟

۲) هر کاو نظری دارد با یار کمان‌ابرو

باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها

۳) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت

گهر دیده نثار کف دریای تو دارد

۴) بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت

شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است

پاسخ

۴) تلمیح به داستان «فرهاد و شیرین»

مراعات نظیر: بیستون، فرهاد، شیرین، کوهکن / شور، شیرین

فیلم پاسخ

۴۵. در کدام بیت، آرایه «تضمین» به کار رفته است؟

۱) خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد

آن‌گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی

۲) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم

کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی

۳) لب میلای به شعری که ندارد شوری

شاعری قدر تو داند که شعوری دارد

۴) شعاع آفتابم من، اگر در خانه‌ها گردم

عقیق و زر و یاقوتم، ولادت ز آب و طین دارم

پاسخ

۲. در گزینه «۲» حافظ، شعر رودکی را تضمین کرده است: «بوی

جوی مولیان آید همی / یاد یار مهربان آید همی»

فیلم پاسخ

۴۶. در همه ابیات کدام گزینه آرایه تلمیح به کار رفته است؟

الف) اگر مجنون منم پس کیست در روی زمین عاقل

ب) اگر عاقل تویی دیوانه در عالم نمی باشد

ج) تا گوهر مدیح تو در رشته کرده ام

د) کاسد (کساد) شدست گوهر غواص و کوهکن

ه) به نخل راستی چون شمع می باید ثمر گشتن

و) که منصور آن چنان می زیبد و دار این چنین باید

ز) میدان دین نداشته مردی به غیر تو

ح) ثابت شد این قضیه به برهان لافتی

ط) پیش احمق نه ز عجز است مرا خاموشی

ث) طرف بحث به نادان نشدن دانایی است

ج) ای دل بگشا چشم و ببین جلوۀ دلدار

د) کرده است تجلی همه جا بر در و دیوار

۱) ب - ه - و

۲) الف - ج - د

۳) د - ه - و

۴) الف - ب - ج

۳. تلمیحات: الف) ندارد. دام تستی: مجنون

ب) ندارد. دام تستی: کوهکن

ج) اشاره به داستان حسین بن منصور حلاج و به دار آویخته شدنش

د) اشاره به حدیث «لافتی الّا علی لاسیف الّا ذوالفقار»

ه) اشاره به مثل معروف «جوابُ الاحمق السّکوت»

و) اشاره به آیه ۱۱۵، سوره بقره: فَأَیْمًا تَوَلَّوْا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ

فیلم پاسخ

۴۷. مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم
- ۲) مرا جفا و وفای تو پیش یکسان است
که هر چه دوست پسندد به جای دوست نکوست
- ۳) شربت از دست دلارام چه شیرین و چه تلخ
بده ای دوست که مستسقی از آن تشنه‌تر است
- ۴) از دست دوست هر چه ستانی شکر بود
وز دست غیر دوست، تبرزد (نبات) تبر بود

پاسخ

۱) مفهوم گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: هر چه از دوست رسد

نکوست.

مفهوم گزینه «۱»: ترک کردن معشوق

فیلم پاسخ

۴۸. مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) درمان عشق جانان هم درد اوست دایم
درمان مجوی دل را گر زنده دل به دردی
- ۲) راه وصل تو راه پر آسب
درد عشق تو درد بی درمان
- ۳) چو درد او بود درمان، تن من ناتوان خوش تر
چو زخم او شود مرهم، دلم افکار اولی تر
- ۴) گر تو درمان درد عشاقی
درد الحق که عین درمان است

پاسخ

- ۲) گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» ❖ درد عشق عین درمان است.
گزینه «۲»: درد عشق، بی درمان است.

فیلم پاسخ

۴۹. مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت «یار بی پرده از در و دیوار / در

تجلی است یا اولی‌الابصار» متناسب نیست؟

۱) این همه عکس می و نقش نگارین که نمود

یک فروغ رخ ساقی است که در جام افتاد

۲) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست

ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست

۳) هر دو عالم یک فروغ روی اوست

گفتمت پیدا و پنهان نیز هم

۴) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست

آن آشکارصنعت پنهانم آرزوست

پاسخ

۲) این گزینه به مفهوم دیگری اشاره می‌کند که با بیت شاهد

همخوانی ندارد ← در اینجا تأکید بر این مطلب است که عامل همه کارها خداست.

در بیت شاهد، به مفهوم آیه کریمه (فَأَيُّهَا تُولُوا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ) اشاره

شده است که بیانگر این معناست: خداوند در همه پدیده‌ها جلوه دارد.

در گزینه‌های دیگر غیر از گزینه «۲» تأکید بر همین مفهوم است.

فیلم پاسخ

۵۰ در کدام گزینه، به ترتیب، آرایه‌های «تلمیح، تکرار، مراعات نظیر و واج آرای» آمده است؟

الف) مگر به یاد لب‌ت باده می‌دهد ساقی

که خاک می‌کده خوش‌تر ز آب حیوان است

ب) چون جواب احمق آمد خامشی

این درازی در سخن چون می‌کشی

ج) خروشید و جوشید و برکنند خاک

ز سَمّش زمین شد همه چاک‌چاک

د) تا قیامت ز آتش رویش نخواهی سوختن

بر تو گردد روزی این آتش گلستان غم‌مخور

۱) د - ب - ج - الف

۲) ب - د - الف - ج

۳) الف - ب - ج - د

۴) الف - ب - د - ج

پاسخ

۲) بررسی آرایه‌ها در ابیات:

الف) ساقی، می‌کده، باده: مراعات نظیر

ب) تلمیح به «جوابُ الاحمق سکوت»

ج) واج آرای صامت «ش»

د) تکرار واژه «آتش»

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۹: بازتولید هویت اجتماعی

زیرواحد یادگیری
جامعه‌پذیری چه نقشی در بازتولید هویت اجتماعی دارد؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۵۱ کدام گزینه به ترتیب «اولین عامل آشنایی» و «مهم‌ترین عامل آشنایی» فرد با جهانی است که در آن زندگی می‌کند؟

- ۱ خانواده - خانواده
- ۲ مدرسه و گروه‌های همبازی - خانواده و مدرسه
- ۳ مدرسه - خانواده
- ۴ خانواده - خانواده و مدرسه

پاسخ

۱

فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در «خانواده» می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۰: تغییرات هویت اجتماعی

زیرواحد یادگیری
تحرك اجتماعی چیست؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۲ «جایگاهی که فرد در جامعه یا در گروه اجتماعی دارد»، «جابه‌جایی از یک موقعیت اجتماعی به یک موقعیت اجتماعی دیگر»، «تغییر موقعیت رئیس اداره و تبدیل شدن به یک کارمند» و «تغییر درس تدریسی یک معلم از ریاضی به آمار و احتمالات» به ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- ۱) موقعیت اجتماعی - تحرك اجتماعی - تحرك اجتماعی نزولی - تحرك اجتماعی افقی
- ۲) شأن اجتماعی - تحول اجتماعی - تحرك اجتماعی صعودی - تحرك اجتماعی نزولی
- ۳) موقعیت اجتماعی - تحرك اجتماعی - تحرك اجتماعی افقی - تحرك اجتماعی نزولی
- ۴) شأن اجتماعی - تحول اجتماعی - تحرك اجتماعی نزولی - تحرك اجتماعی افقی

پاسخ

- ۱) موقعیت اجتماعی: جایگاهی که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.
تحرك اجتماعی: جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر است.
تغییر موقعیت از رئیس بودن به کارمند بودن: تحرك اجتماعی نزولی است.
تغییر درس تدریسی یک معلم از ریاضی به آمار و احتمالات: تحرك اجتماعی افقی است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری

درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیرواحد یادگیری

فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۵۳ تحول فرهنگی در کدام گزینه، به ترتیب، از نوع «مثبت» و از نوع «منفی» است؟

- ۱ تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ جاهلی به فرهنگ نبوی - تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ نبوی به فرهنگ اموی
- ۲ تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ نبوی به فرهنگ جاهلی - تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ مسیحیت قرون وسطی به فرهنگ اساطیری یونان
- ۳ تغییر عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی به فرهنگ سکولار - تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ نبوی به فرهنگ جاهلی
- ۴ تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ مسیحیت قرون وسطی به فرهنگ اساطیری یونان - تغییر عقاید و ارزش‌های فرهنگ نبوی به فرهنگ اموی

پاسخ

۱ تغییر فرهنگ جاهلی به نبوی، تحول فرهنگی مثبت و تغییر فرهنگ نبوی به اموی، تحول فرهنگی منفی است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیرواحد یادگیری
فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه
است؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۴ بهترین پاسخ برای پر کردن جاهای خالی جدول زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

نتیجهٔ تزلزل فرهنگی	«الف»
تداوم تعارض فرهنگی	«ب»
پیامد بحران هویت فرهنگی	«پ»

۱ الف) بحران هویت فردی - ب) بحران هویت فرهنگی - پ) تحول

فرهنگی مثبت

۲ الف) بحران هویت فردی - ب) تزلزل فرهنگی - پ) تحول فرهنگی

۳ الف) بحران هویت فرهنگی - ب) بحران هویت فرهنگی - پ) تحول

فرهنگی مثبت

۴ الف) بحران هویت فرهنگی - ب) تزلزل فرهنگی - پ) تحول فرهنگی

پاسخ

۴ الف) بحران هویت فرهنگی

ب) تزلزل فرهنگی

پ) تحول فرهنگی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیرواحد یادگیری
از خودبیگانگی فرهنگی چیست؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۵ به ترتیب «نتیجه تقلیدی عمل کردن جهان خودباخته»، «عامل غرب زدگی»، «مهم ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب» و «دو جهانی که انسان را از حقیقت خود، بیگانه می کند» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) عدم توانایی در تداوم فرهنگ گذشته خود و عدم رهایی از آن - مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی فرهنگ غرب شدن - غرب زدگی - جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار
- ۲) توانایی در تداوم فرهنگ گذشته خود و حفظ آن - مرعوب قدرت نظامی فرهنگ غرب شدن - غرب زدگی - جهان اجتماعی غرب و جهان اجتماعی جاهلانه
- ۳) توانایی در تداوم فرهنگ گذشته خود و حفظ آن - مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی فرهنگ غرب شدن - از خودبیگانگی - جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار
- ۴) عدم توانایی در تداوم فرهنگ گذشته خود و عدم رهایی از آن - مرعوب قدرت نظامی فرهنگ غرب شدن - از خودبیگانگی - جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار

پاسخ

۱) نتیجه تقلیدی عمل کردن جهان خودباخته: عدم توانایی در تداوم فرهنگ گذشته خود و عدم رهایی از آن
عامل غرب زدگی: مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی فرهنگ غرب شدن
مهم ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب: غرب زدگی
دو جهانی که انسان را از حقیقت خود بیگانه می کند: جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار

فیلم پاسخ

۵۶ جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ ، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و در دانش‌های مختلف آنها دخل و تصرف کرد.

- ۱ ایران و مصر
- ۲ یونان و روم
- ۳ یونان و ایران
- ۴ یونان و مصر

۲

جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و به تناسب جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف آنها دخل و تصرف کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه آنها را نپذیرفت.

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیرواحد یادگیری
ارتباط جهان‌های اجتماعی در چه صورتی به تحولات فرهنگی منجر می‌شود؟

حیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

۵۷ هر کدام از گزاره‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از گزینه‌ها ارتباط دارند؟

«دانشی که انسان‌ها در طول زندگی به دست می‌آورند»،
«دانشی که برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد.» و «دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.»

- ۱) ذخیره دانشی - دانش علمی - جامعه و فرهنگ
- ۲) دانش عمومی - دانش علمی - جهان اجتماعی
- ۳) دانش علمی - دانش عمومی - ذخیره دانشی
- ۴) دانش عمومی - ذخیره دانشی - جهان اجتماعی

پاسخ

۲) دانش عمومی: دانشی که انسان‌ها در طول زندگی به دست می‌آورند.

دانش علمی: دانشی که برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد.

جهان اجتماعی: یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

فیلم پاسخ

۵۸ رابطه دانش عمومی و دانش علمی، با ذخیره دانشی در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) هر دو بخشی از ذخیره دانشی هستند، اما حوزه دانش علمی گسترده‌تر است.
- ۲) هر دو بخشی از ذخیره دانشی هستند، اما دانش علمی، دانش عمومی را نیز دربرمی‌گیرد.
- ۳) هر دو بخشی از ذخیره دانشی هستند، اما دانش عمومی، دانش علمی را نیز دربرمی‌گیرد.
- ۴) هر دو بخشی از ذخیره دانشی هستند، اما حوزه دانش عمومی گسترده‌تر است.

پاسخ

۴) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ چون حوزه دانش عمومی گسترده‌تر است.
گزینه‌های «۲» و «۳»: نادرست است؛ زیرا نمی‌توانیم بگوییم یکی از دانش‌های علمی یا عمومی، دیگری را دربرمی‌گیرد.

فصل

درس ۱

واحد یادگیری

ذخیره دانشی

زیرواحد یادگیری

دانش علمی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۵۹ «بررسی زمان عکس‌العمل‌های غیرارادی انسان‌ها»، «قانون نسبیت»، «بررسی علل رفتاری ایجاد بیماری‌های روانی»، «اصل وجود» و «کمیت و مقدار» به ترتیب، موضوع کدام یک از علوم قرار می‌گیرند؟

- ۱) طبیعی - متافیزیک - انسانی - انسانی - متافیزیک
- ۲) طبیعی - طبیعی - انسانی - متافیزیک - طبیعی
- ۳) انسانی - طبیعی - طبیعی - متافیزیک - طبیعی
- ۴) انسانی - متافیزیک - طبیعی - متافیزیک - انسانی

پاسخ

۲) بررسی عکس‌العمل‌های غیرارادی، قانون نسبیت، کمیت و مقدار، از موضوع‌های علوم طبیعی هستند.
بررسی علل رفتاری ایجاد بیماری‌های روانی، در روان‌شناسی مورد مطالعه قرار می‌گیرند و از موضوع‌های علوم انسانی است.
اصل وجود، در متافیزیک مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۶۰ علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی، چه فرصتی

را برای دانشمندان فراهم می‌کنند؟

- ۱) موضع‌گیری اجتماعی مناسب و درست
- ۲) قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی
- ۳) افزایش همدلی و همراهی در انسان‌ها
- ۴) زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر

پاسخ

۱) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و امکان انتقاد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری و انتقاد درباره پدیده‌های اجتماعی، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

فیلم پاسخ

۶۱. علل یا دلایل امور زیر را، به ترتیب مشخص کنید.

- استفاده از هنر آشنازدایی از امر مأنوس توسط جامعه‌شناسان
- ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی، مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید.
- تلاش ما برای شناخت قوانین طبیعت به هیچ‌وجه این قوانین را تغییر نمی‌دهد.

- ۱) شناخت نظم در کنار بی‌نظمی در جامعه - در سازمان‌ها، نظم و انضباط بیشتری وجود دارد - طبیعت بیرون و مستقل از ما نیست.
- ۲) کشف نظم‌های پنهانی در زندگی انسان‌ها - در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش، چگونگی روابط میان اعضا و ... مشخص است - قوانین طبیعی دستاوردی انسانی تلقی نمی‌شوند.
- ۳) شناخت رابطه میان ساختار اجتماعی و نظام اجتماعی - قواعد گروه‌های رسمی، شفاف‌تر است - طبیعت بیرون و مستقل از ما است.
- ۴) شناخت رابطه میان نظم اجتماعی و قواعد اجتماعی - در گروه‌های رسمی، تقسیم کار وجود دارد - قوانین طبیعت مستحکم و غیر قابل تغییر است.

پاسخ

- ۲) در مناسبات میان ما انسان‌ها، نظم‌های پنهانی و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنای زدایی امر مأنوس می‌توان آنها را کشف کرد.
- ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی، مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش، چگونگی روابط میان اعضا و ... مشخص است.
- طبیعت بیرون و مستقل از ماست، ما آن را پدید نیاورده‌ایم. قبل از ما موجود بوده است (دستاوردی انسانی نیست) و تلاش ما برای شناخت قوانین طبیعت به هیچ‌وجه این قوانین را تغییر نمی‌دهد.

فیلم پاسخ

۶۲ جامعه‌شناسان برای پاسخ به کدام پرسش‌ها از ساختار اجتماعی

سخن می‌گویند؟

- ۱ قواعد اجتماعی چگونه با هم مرتبط و سازگار می‌شوند؟
- ۲ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟
- ۳ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه دوام می‌یابند؟
- ۴ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه تغییر می‌کنند؟

پاسخ

۱ جامعه‌شناسان از مرتبط و سازگار بودن قواعد اجتماعی در

ساختار اجتماعی سخن می‌گویند.

گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» نادرست هستند؛ زیرا در پاسخ این سه

پرسش، نظم اجتماعی شکل می‌گیرد، نه ساختار اجتماعی.

فیلم پاسخ

۶۳ کدام گزینه به الگو و روش جامعه‌شناسان تبیینی اشاره دارد؟

- ۱ علوم طبیعی - روش‌های به کار گرفته شده در علوم انسانی
- ۲ علوم طبیعی - روش‌های به کار گرفته شده در علوم طبیعی
- ۳ علوم انسانی - روش‌های به کار گرفته شده در علوم طبیعی
- ۴ علوم انسانی - روش‌های به کار گرفته شده در علوم انسانی

پاسخ

۲ الگو یا روش جامعه‌شناسان تبیینی، علوم طبیعی است و روش جامعه‌شناسان تبیینی روش‌های به کار گرفته شده در علوم طبیعی مانند حس و تجربه است.

فیلم پاسخ

۶۴ هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب پیامد کدام مورد است؟

- انقلابهای اجتماعی و اختراعات بزرگ

- رعایت صرف نظم، بدون آگاهی از هدف برقراری آن

- نادیده گرفتن آنچه درون انسانها میگذرد

۱) یکسان انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی - تأکید بیش از اندازه بر

نظم اجتماعی - تمرکز رویکرد تبیینی بر فهم معنای کنش

۲) فراتر رفتن از نظم موجود - تأکید بیش از اندازه بر آگاهی و معنا -

تمرکز بر معنای کنش انسانها

۳) اعتبار روشهای تجربی و کمی - تأکید افراطی بر اراده و آگاهی -

تمرکز رویکرد تبیینی بر پدیدههای قابل مشاهده

۴) فراتر رفتن از نظم موجود - تأکید بیش از اندازه بر ساختار

اجتماعی - تمرکز رویکرد تبیینی بر پدیدههای قابل مشاهده

پاسخ

۴) انقلابهای اجتماعی، اندیشههای جدید، شاهکارهای هنری و

اختراعات بزرگ زمانی پدید میآیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر میگذارد.

تأکید بیش از اندازه بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می شود افراد بدون آن که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمانها و ارزشهایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.

رویکرد تبیینی بر آنچه قابل مشاهده است، تمرکز می کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان میگذرد را، نادیده میگیرد.

فیلم پاسخ

۶۵ چرا کنش انسان را نمی‌توان با روش تجربی تحلیل کرد؟

- ۱ این روش، امر عینی را بررسی می‌کند و کنش عینی نیست.
- ۲ این روش، با شرایط فعلی علم، توان این کار را ندارد.
- ۳ روش تجربی امکان اندازه‌گیری اثر کنش انسان را ندارد.
- ۴ روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

پاسخ

۴ انسان‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان

می‌دهند، در نتیجه روش تجربی، توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

فیلم پاسخ

۶۶ ادراک ما وقتی نتهای پشت سر هم را در قالب یک ملودی

(آهنگ) می‌شنویم. تابع کدام اصل گشتالت است؟

۱ اصل شکل و زمینه

۲ اصل مشابهت

۳ اصل مجاورت

۴ اصل تکمیل

پاسخ

۳

میدانید

وقتی چند شیء در کنار یکدیگر باشند، ما آنها را به صورت یک

گروه ادراک می‌کنیم. (اصل مجاورت)

نکته‌ای که در این پرسش باید به آن توجه کنیم، پشت سر هم بودن

نتها یعنی در مجاورت هم شنیدن نتها است.

فیلم پاسخ

۶۷ به ترتیب هر یک از مثال‌های مطرح شده ذیل به کدام یک از کارکردهای توجه اشاره دارند؟

الف) تلاش مادر برای پیدا کردن کودک خردسالش در یک فروشگاه

ب) انتظار تکنسین رادار هواپیما برای ردیابی هواپیمای دشمن

پ) گزارش درست از لحظه وقوع تابش نور به صفحه در یک اتاق تاریک

- ۱ هشدار کاذب - گوش به زنگی - جست‌وجو
- ۲ اصابت - جست‌وجو - گوش به زنگی
- ۳ رد درست - هشدار کاذب - گوش به زنگی
- ۴ جست‌وجو - گوش به زنگی - ردیابی درست علامت

پاسخ

۴

میدانید

- جست‌وجو ♦ به دنبال یافتن یک محرک مکانی (هدف) در زمینه یا بافت مکانی هستیم. پیدا کردن محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف است.

- گوش به زنگی ♦ توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی است.

- ردیابی درست علامت ♦ علامت یا محرک هدف، علامتی است که فرد باید آن را برگزیند و به درستی آن را ردیابی کند.

فیلم پاسخ

۶۸ کدام یک از گزینه‌های زیر از موانع تمرکز محسوب می‌شود؟

- ۱) یکنواختی و ثبات نسبی
- ۲) تغییرات درونی محرک
- ۳) درگیری و انگیزتگی ذهنی
- ۴) ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن

پاسخ

۱

میدانید

عوامل مانع تمرکز ← ۱- یکنواختی و ثبات نسبی ۲- آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه
یکنواختی و ثبات نسبی به این معنا است که وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند و در نتیجه، ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد و این مطلب باعث کاهش تمرکز می‌گردد.

نکته

خوگیری، آفت تمرکز است. خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم.

فیلم پاسخ

۶۹ از کدام یک از پدیده‌های روان‌شناسی زیر، به وفور در تبلیغات استفاده می‌شود؟

- ۱) خوگیری
- ۲) تمرکز
- ۳) آماده‌سازی
- ۴) هشدار کاذب

پاسخ

۳

میدانید

آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار بگیرد. در تبلیغات هم تکرار دیدن برندهای مختلف باعث آماده‌سازی ذهن خریداران می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خوگیری ← شامل عادت کردن به محرک خاص است که باعث می‌شود به تدریج کمتر و کمتر به محرک بپردازیم.

گزینه «۲»: تمرکز ← توجه مداوم و پایدار است.

گزینه «۴»: هشدار کاذب ← در حالی که تصمیم درست این بود که علامت غائب ردیابی نشود ولی ما آن محرک غایب را به اشتباه ردیابی کرده‌ایم.

فیلم پاسخ

۷۰. در صورتی که «با شنیدن صدای بلند، از جا کنده شویم» و «پس از چندین بار تکرار صدا، حساسیت کمتری نسبت به آن نشان دهیم» به ترتیب توجه ما تحت تأثیر کدام عوامل قرار گرفته است؟

- ۱) افزایش انگیزتگی ذهنی - شرایط معنایی متنوع
- ۲) افزایش انگیزتگی ذهنی - آشنایی نسبی با محرک
- ۳) ثبات نسبی محرک - کاهش انگیزتگی ذهنی
- ۴) کاهش انگیزتگی ذهنی - ثبات نسبی محرک

پاسخ

۲

میدانید

عوامل مانع تمرکز:

۱- یکنواختی و ثبات نسبی

۲- آشنایی نسبی با محرک

عوامل ایجاد تمرکز:

۱- تغییرات درونی محرک

۲- درگیری و انگیزتگی ذهنی

بدانید

تغییر ناگهانی صدا مربوط به تغییرات درونی آن است و باعث افزایش انگیزتگی ذهنی در ما می‌شود.

تکرار صدا به معنی ارائه آن به دفعات متعدد است که به کاهش حساسیت ما نسبت به صدا منجر می‌شود و باعث آشنایی ما با آن می‌شود.

فیلم پاسخ

۷۱. به واسطه چه عاملی محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شوند؟

- ۱ احساس
- ۲ توجه
- ۳ تمرکز
- ۴ ادراک

پاسخ

۴ به واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شوند.

فصل

درس ۳

واحد یادگیری

احساس، توجه، ادراک

زیرواحد یادگیری

گشتالت

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۷۲. عوامل مؤثر در پیدا کردن محرک هدف، به ترتیب در دو موقعیت زیر کدام است؟

«یافتن یک حرف پررنگ شده از میان تعدادی حروف چاپ شده در فونت کم‌رنگ» و «یافتن یک لغت در یک کتاب حجیم»

- ۱) تعداد عوامل انحرافی - تعداد عوامل انحرافی
- ۲) تعداد عوامل انحرافی - ویژگی منحصر به فرد هدف
- ۳) ویژگی منحصر به فرد هدف - تعداد عوامل انحرافی
- ۴) ویژگی منحصر به فرد هدف - ویژگی منحصر به فرد هدف

پاسخ

۳

میدانید

برای پاسخگویی به این سؤال، کافی است به عوامل اشاره شده در هر دو جمله توجه کنیم.

در جمله اول به پررنگ بودن محرک هدف و کم رنگ بودن محرک‌های انحرافی، یعنی به ویژگی منحصر به فرد محرک هدف اشاره شده است.

در جمله دوم به جست‌وجوی یک لغت در یک کتاب حجیم، یعنی از میان تعداد زیادی عوامل انحرافی (لغات دیگر کتاب) اشاره شده است.

بدانید

پیدا کردن محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف است.

هر چقدر تعداد عوامل انحرافی کمتر باشد، رسیدن به محرک هدف راحت‌تر به دست می‌آید و بالعکس.

هر چقدر یک محرک دارای ویژگی منحصر به فرد باشد، پیدا کردن آن راحت‌تر است.

فیلم پاسخ

۷۳. نوع رمزگردانی در حافظه بلندمدت عمدتاً از چه نوعی

می‌باشد؟

۱) همراه با توجه

۲) حسی

۳) معنایی

۴) رویدادی

پاسخ

۳

نوع رمزگردانی در حافظه بلندمدت عمدتاً معنایی است.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

حافظه و علل فراموشی

زیرواحد یادگیری

انواع حافظه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۷۴. پاسخ به پرسش‌های کدام گزینه‌ها، مستلزم به کارگرفتن حافظه رویدادی است؟

الف) برای کاهش آلودگی هوای شهر تهران چه باید کرد؟

ب) روان‌شناسی علمی چیست؟

پ) آیا فیلم «بینوایان» را دیده‌اید؟

ت) حافظه رویدادی چگونه اطلاعاتی را دربرمی‌گیرد؟

ث) خنده‌دارترین اتفاقی که برایتان افتاده چیست؟

۱) الف - ب

۲) ت - ث

۳) پ - الف

۴) پ - ث

پاسخ

۴

میدانید

حافظه رویدادی دربرگیرنده تجربه مشخصی است که به زمان و مکان مشخص مربوط می‌شود. عبارت‌های «پ» و «ث» دربردارنده تجارب شخصی هستند و به همین دلیل حافظه رویدادی محسوب می‌شوند.

بدانید

حافظه معنایی ← دانش عمومی ما می‌باشد که دربرگیرنده اطلاعات عمومی و باثبات درباره دنیا است که بین افراد مختلف مشترک است، مثل دانش، مهارت و مفاهیم آموخته شده در مدرسه، اطلاعات عمومی و دانش انتزاعی مانند معنای ضرب‌المثل‌ها.

فیلم پاسخ

۷۵. چرا شرکت در آزمون‌های مکرر شما را جهت بازیابی موفق،

توانمند می‌سازد و این پدیده چه نام دارد؟

- ۱ دریافت مفاهیم بیشتر - روش پس خبا
- ۲ دریافت نشانه‌های بازیابی - اثر آزمون
- ۳ دریافت اطلاعات معنادار - اثر آزمون
- ۴ دریافت تفاوت‌های مفاهیم - روش پس خبا

پاسخ

۲

میدانید

شرکت در آزمون‌های مکرر افراد را جهت بازیابی موفق، توانمندتر می‌سازد؛ زیرا هر چه بیشتر آزمون دهید، نشانه‌های بازیابی بیشتری را کسب خواهید کرد که این پدیده «اثر آزمون» نام دارد.

نکته

یکی از عوامل فراموشی، مشکلات مربوط به بازیابی و نشانه‌های بازیابی است. در بسیاری از مواقع، اطلاعات را در حافظه دارید ولی به موقع نمی‌توانید از حافظه بیرون بیاورید. (اثر آزمون) به شما در بازیابی نشانه‌ها کمک می‌کند.

فیلم پاسخ

۷۶. «تحریف خاطرات»، «افسانه بافی» و «یادآوری غیرواقعی رویداد اتفاق نیفتاده» به ترتیب به کدام یک از خطاهای حافظه و یا پیامدهای آن اشاره دارند؟

- ۱ حافظه کاذب - اضافه کردن - فراموشی
- ۲ فراموشی - اضافه کردن - حافظه کاذب
- ۳ اضافه کردن - اضافه کردن - حافظه کاذب
- ۴ اضافه کردن - حافظه کاذب - فراموشی

پاسخ

۳

میدانید

- در خطای از نوع اضافه کردن، فرد در یادآوری اطلاعات گذشته به تحریف خاطرات یا افسانه‌بافی روی می‌آورد.

- یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویداد اتفاق نیفتاده است که در این حالت حافظه کاذب شکل گرفته است.

به دلیل خطای اضافه کردن ♦ احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.

نکته

خطای از نوع حذف کردن را به عنوان فراموشی می‌شناسیم. در این خطا فرد بخش‌هایی از خاطرات سپرده شده را فراموش می‌کند.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

حافظه و علل فراموشی

زیرواحد یادگیری

خطاهای حافظه

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷۷. «یادداشت برداری و خلاصه نویسی» جزء کدام یک از روش‌های

بهبود عملکرد حافظه هستند؟

- ۱) مرور کارآمد
- ۲) کاهش اثر تداخل مطالب
- ۳) استفاده از چند روش حرکتی
- ۴) روش پس‌خبا

پاسخ

۳

میدانید

راه رفتن، یادداشت برداری، برجسته کردن مفاهیم، خلاصه نویسی، رسم نمودار و حرکاتی از این قبیل برای بهبود حافظه بسیار مفید هستند. این موارد ذیل عنوان «استفاده از چند روش حرکتی» آورده شده‌اند.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

حافظه و علل فراموشی

زیرواحد یادگیری

چگونه مطالعه کنیم تا حافظه بهتری داشته

باشیم؟

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۷۸. به ترتیب هر یک از تکنیک‌های زیر اشاره به کدام مراحل حافظه دارد؟

الف) تبدیل اطلاعات درس تاریخ ادبیات به رمزهای قابل قبول
ب) نگهداری مفاهیم ثبت‌شده درس منطق
پ) نوشتن مطالب درس روان‌شناسی در جلسه امتحان به صورت
هشیارانه یا ناهشیارانه

۱) ذخیره‌سازی - رمزگردانی - بازیابی

۲) رمزگردانی - بازیابی - ذخیره‌سازی

۳) رمزگردانی - ذخیره‌سازی - بازیابی

۴) بازیابی - ذخیره‌سازی - رمزگردانی

۳

میدانید

الف) تبدیل اطلاعات به رمزهای قابل قبول ♦ رمزگردانی
ب) نگهداری مفاهیم ثبت‌شده ♦ ذخیره‌سازی
پ) نوشتن اطلاعات ♦ بازیابی

نکته

در گام نخست افراد باید برای یادگیری اطلاعات، آن‌ها را به رمزهای قابل قبول تبدیل کنند (رمزگردانی)، بعد این رمزها باید به حافظه سپرده شود (ذخیره‌سازی) و در گام آخر، بیرون کشیدن اطلاعات سپرده شده به حافظه است (بازیابی اطلاعات).

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۲ دوازدهم انسانی

۷۹. «سنجش میزان یادآوری اطلاعات» و «طرح سؤال‌های کلیدی از متن» به ترتیب به کدام یک از مراحل روش «پس‌خبا» اشاره می‌کند؟

- ۱ خواندن - پیش‌خوانی
- ۲ آزمون - سؤال کردن
- ۳ به خود پس‌دادن - خواندن
- ۴ سؤال کردن - به خود پس‌دادن

پاسخ

۲

میدانید

سنجش میزان یادآوری اطلاعات ♦ آزمون

طرح سؤال‌های کلیدی از متن ♦ سؤال کردن

مراحل پس‌خبا عبارت است است:

۱- پیش‌خوانی ♦ مطالب هر فصل را پیش‌خوانی کنید تا برداشت کلی داشته باشید.

۲- سؤال کردن ♦ سعی کنید در مورد متن چند سؤال کلیدی داشته باشید.

۳- خواندن ♦ مطالب را با دقت بخوانید تا بتوانید به سؤالات پاسخ دهید.

۴- به خود پس‌دادن ♦ جواب‌ها را بیان کنید و در صورت لزوم دوباره متن را بخوانید.

۵- آزمون ♦ به صورت منظم یادآوری اطلاعات را آزمایش کنید.

فیلم پاسخ

۸۰. راه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به حافظه بلندمدت

کدام است؟

- ۱) بازگویی و تمرین
- ۲) تمرین و توجه
- ۳) تکرار و دقت
- ۴) توجه و دقت

پاسخ

۱

میدانید

یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به حافظه بلندمدت، بازگویی و تمرین است. برای انتقال اطلاعات از حافظه حسی به حافظه کوتاه‌مدت و کاری نیاز به توجه و برای ورود اطلاعات به حافظه بلندمدت نیاز به تکرار و تمرین و بازگویی است.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

حافظه و علل فراموشی

زیرواحد یادگیری

انواع حافظه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۸۱. عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا)

- ۱) همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند ما پاداش کسی که کارهای بهتری انجام داده را تباه نمی‌کنیم.
- ۲) قطعاً ما تباه نمی‌کنیم پاداش کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیکو انجام داده‌اند.
- ۳) کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، قطعاً ما پاداش کسی را که نیکوکاری کرده است، تباه نمی‌کنیم.
- ۴) بی‌شک آنان که ایمان آوردند و کارهای نیکو انجام دادند، پاداش آن‌ها را که بهترین کار را انجام دادند تباه نمی‌کنیم.

۳) در گزینه «۱» (کارهای بهتری ...)

در گزینه «۲» (ترجمه نکردن «أَحْسَنَ عَمَلًا»)

در گزینه «۴» (بهترین کار را ... موارد نادرست هستند).

۸۲ عین التّرجمة الصّحیحة:

«لا تزعم أنّك جرم صغير لأنّ فيك عالماً أكبر إنطوى!»:

- ۱ گمان نکن که تو جسم کوچکی هستی، زیرا در تو جهان بزرگی پیچیده شده است!
- ۲ نباید گمان کنی که جسم کوچکی هستی، زیرا در تو یک جهان بزرگتری پیچیده شده است!
- ۳ گمان نکن که تو جسم کوچکی هستی، زیرا جهانی بزرگ‌تر در تو به هم پیچیده شد!
- ۴ گمان به این نداشته باش که تو جسم کوچکی هستی، زیرا جهان بزرگی در تو به هم پیچیده شد!

پاسخ

۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱» (جهان بزرگی)، در گزینه «۲» (نباید ...) و در گزینه «۴» (گمان ... نداشته باش ... جهان بزرگی) موارد نادرست هستند.

نکته

أكبر: بزرگ‌تر (اسم تفضیل)

کبیر: بزرگ

فیلم پاسخ

۸۳ عَيْنَ التَّرْجُمَةِ الصَّحِيحَةَ:

«مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ!»:

- ۱) خداوند برای بندگانش چیزی بهتر از عقل تقسیم نکرد!
- ۲) پروردگار برای بندگان چیزی خوب مثل عقل تقسیم نکرد!
- ۳) خداوند چیزی بهتر از عقل برای بندگان تقسیم نکرد!
- ۴) پروردگار یک چیز خوب چون عقل برای بندگان تقسیم کرد!

۳ موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: ضمیر «ش» در «بندگانش» اضافه آمده است.
- گزینه «۲»: «أفضل» اسم تفضیل است به معنای «بهتر»، بنابراین «خوب» نادرست است.
- گزینه «۴»: «یک چیز خوب ... تقسیم کرد» به طور کلی ترجمه درستی نیست.

زبان عربی

فصل
الدرس الخامسواحد یادگیری
«هذا خلق الله» / الجملة الفعلية و الاسمية /
مع سائق سيارة الأجرةزیرواحد یادگیری
ترجمه و تعریبحیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

۸۴ عَيْن الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ:

«لِكُلِّ اخْتِرَاعٍ عِلْمِيٍّ وَابْتِكَارٍ فِي التَّقْنِيَّةِ وَجِهٌ نَافِعٌ وَوَجِهٌ مُضَرٌّ،
عَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَسْتَفِيدَ فِي حَيَاتِهِ مِنَ الْوَجْهِ النَّافِعِ دَائِمًا»:

۱) برای هر اختراع علمی و نوآوری در فناوری وجه سودمند و وجه زیان آور است، انسان باید در زندگی همیشه از وجه سودمند آن استفاده کند!

۲) هر اختراع علمی و نوآوری در فناوری وجهی سودمند و وجهی زیان آور دارد، انسان باید در زندگی خود همیشه از وجه سودمند استفاده کند!

۳) هر اختراع علمی و نوآوری در فناوری وجه سودمند و وجه زیان آور دارد، انسان‌ها همیشه در زندگی خودشان از وجه سودمند استفاده می‌کنند!

۴) برای هر اختراع علمی و نوآوری در فناوری وجه سودمند و وجه زیان آور است، بر هر انسانی لازم است که در زندگی از وجه سودمند آن استفاده کند!

۲) لِكُلِّ اخْتِرَاعٍ عِلْمِيٍّ وَابْتِكَارٍ: هر اختراع علمی و نوآوری دارد/ فی التَّقْنِيَّةِ: در فناوری/ وجه نافع و وجه مضر: وجهی سودمند و وجهی زیان آور/ عَلَى الْإِنْسَانِ: انسان باید/ أَنْ يَسْتَفِيدَ: استفاده کند/ فی حَيَاتِهِ: در زندگی خود/ مِنَ الْوَجْهِ النَّافِعِ: از وجه سودمند/ دَائِمًا: همیشه

پاسخ

فصل

الدرس الثاني

واحد یادگیری

الدرس الثاني (تا ابتدای إعلموا)

زیرواحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
الدرس السادس

واحد یادگیری
المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية
والفعلية / في الضبديّة

زیرواحد یادگیری
ترجمه و تعریب

حیطه شناختی
مقدماتی

۸۵ عین الصحیح فی الترجمة:

«هناك في بلدنا آثار قديمة نستطيع بها أن نجذب كثيراً من السائحين من دول العالم و نحصل منها على ثروة عظيمة!»:»

- ۱ در کشور ما آثاری قدیمی وجود دارد که می‌توانیم به‌وسیله آن بسیاری از گردشگران را از کشورهای مختلف عالم جذب کنیم تا از طریق آن ثروت زیادی به‌دست آوریم!
- ۲ کشور ما آثار قدیمی دارد که با آن می‌توانیم گردشگران بسیاری را از کشورهای جهان جذب کنیم و از طریق آن به ثروت عظیمی دست یابیم!
- ۳ در کشور ما آثاری قدیمی وجود دارد که با آنها می‌توانیم بسیاری از گردشگران را از کشورهای جهان جذب کنیم و از آنها ثروت عظیمی به‌دست آوریم!
- ۴ آثار قدیمی در کشور ما وجود دارد و با آنها می‌توانیم بسیاری از گردشگران را از دیگر کشورهای جهان جذب کنیم و با آن بر ثروت عظیمی دست یابیم!

پاسخ

۳ هناك: وجود دارد / فی بلدنا: در کشور ما / آثار قديمة: آثاری قدیمی / نستطيع بها: با آنها می‌توانیم / أن نجذب: جذب کنیم / كثيراً من السائحين: بسیاری از گردشگران [را] / من دول العالم: از کشورهای جهان / نحصل على: به‌دست آوریم / ثروة عظيمة: ثروت عظیمی [را]

فیلم پاسخ

۴۶. عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- ① ایران مشهورهً بالكثير من المناطقِ الخلابية و المعالمِ التاريخية و الثقافية: ایران به بسیاری داشتنِ مناطقِ جذاب و آثار تاریخی و فرهنگی مشهور است.
- ② و فيها صناعاتٌ يدويةٌ تجذبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ: و در آن صنایع دستی‌ای است که از همهٔ جهان گردشگر جذب می‌کند.
- ③ و ایران شهدتُ نموًّا ملحوظًا في السَّيَاحَةِ فِي السَّنَوَاتِ الْأَخِيرَةِ: و ایران در سال‌های اخیر رشد چشم‌گیری را در جهانگردی شاهد است.
- ④ وَ تَحْصُلُ مِنَ السَّيَاحَةِ عَلَى ثَرْوَةٍ عَظِيمَةٍ بَعْدَ النَّفْطِ: و از گردشگری بعد از نفت ثروت‌های عظیمی به‌دست آورده است.

پاسخ

۱. بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۲» (گردشگر)، در گزینه «۳» (شاهد است) و در گزینه «۴» (ثروت‌ها، به‌دست آورده است) موارد نادرست هستند.

نکته

شَهِدَ: شاهد بود

فیلم پاسخ

۸۷. عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ:

- ۱) لا شَيْءَ أَجْمَلَ مِنَ الْعَفْوِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ: هیچ چیزی زیباتر از بخشش قدرت نیست!
- ۲) لا سَوْءَ أَسْوَأُ مِنَ الْكُذْبِ: هیچ بدی‌ای از دروغگو بدتر نیست!
- ۳) (لا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا): گفتارشان تو را ناراحت نمی‌کند، زیرا همهٔ ارجمندی از آن خداوند است!
- ۴) لا تَطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ: نیازمندان را از آنچه که نمی‌خورید غذا ندهید!

پاسخ

۴. بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینهٔ «۱» (بخشش قدرت)، در گزینهٔ «۲» (دروغگو) و در گزینهٔ «۳» (ناراحت نمی‌کند) موارد نادرست هستند.

نکته

(لا) هنگامی که بر سر فعل غایب و متکلم بیاید به معنای (نباید) است.

فصل

الدرس الاول

واحد یادگیری

الدرس الاول (از ابتدای اِلموا تا پایان درس)

زیرواحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

عَيْن الصَّحِيح فِي التَّعْرِيبِ: ۸۸

«ألفرد اقدام به ساختن دهها کارخانه کرد!»

① أَلْفِرْدَ قَامَ يَنْشَأُ عَشْرَاتِ الْمَصَانِعِ!

② أَقَامَ أَلْفِرْدَ يَنْشَأُ عَشْرَاتِ الْمَصَانِعِ!

③ أَلْفِرْدَ أَقَامَ يَنْشَأُ عَشْرَ الْمَصَانِعِ!

④ قَامَ أَلْفِرْدَ يَبْجِدُ عِشْرُونَ مَصْنَعًا!

پاسخ

۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۲» (أقام ... يَنْشَأُ)، در گزینه «۳» (أقام ... يَنْشَأُ عشر) و

در گزینه «۴» (عِشْرُونَ مَصْنَعًا) موارد نادرست هستند.

نکته

کاربرد فعل «أقام» همراه حرف جرّ «ب» نادرست است.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
الدرس الاول (از ابتدای إعلموا تا پایان درس)زیر واحد یادگیری
درک مطلبحیطه شناختی
پیشرفته

۸۹. إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصِّ:

الصَّحَّةُ تَزِيدُ قِيَمَةَ الْحَيَاةِ. فَالْإِنْسَانُ الَّذِي يَقُومُ مِنْ نَوْمِهِ كُلَّ صَبَاحٍ نَشِيطًا، هُوَ الَّذِي يَسْتَقْبِلُ يَوْمَهُ بِوَجْهِ مَبْتَسِمٍ وَيَعْمَلُ عَمَلَهُ بِحِمَاةٍ وَ سُرُورٍ. هُنَاكَ أَمْرَاضٌ رُوحِيَّةٌ أَيْضًا مِثْلَ الْغَضَبِ وَ الْكَآبَةِ (افسردگی) وَ ... تُؤَثِّرُ عَلَى عَمَلِ الْإِنْسَانِ وَ تَخْتَصِرُ سَعَادَتَهُ إِخْتِصَارًا. فَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّ هَذِهِ الْمَتَاعِبَ تَمُرُّ سَرِيعًا وَ لَا تَبْقَى طَوِيلَ الْحَيَاةِ وَ قَدْ قِيلَ الصَّحَّةُ تَاجٌ عَلَى رُؤُوسِ الْأَصِحَّاءِ (الصَّحِيحِ) لَا يَرَاهُ إِلَّا الْمَرَضِيُّ!

عَيِّنِ الصَّحِيحَ: «مِنْ أَسْبَابِ تَقْلِيلِ الشُّعُورِ بِالسَّعَادَةِ»

۱. الأمراض الجسدية و الروحية!
۲. النظرة التشاؤمية (بدبینانه) إلى الحياة فقط!
۳. الأمراض الجسدية و لا غيرها!
۴. عدم النشاط و الحماسة عند القيام من النوم!

پاسخ

۱. ترجمة متن:

سلامتی ارزش زندگی را زیاد می‌کند. انسانی که هر صبح فعال از خوابش برمی‌خیزد، همان کسی است که با چهره‌ای خندان به استقبال روزش می‌رود و با شجاعت و شادی کارش را انجام می‌دهد. همچنین بیماری‌های روحی مانند خشم و افسردگی و ... وجود دارد که بر کار انسان تأثیر می‌گذارد و قطعاً خوشبختی‌اش را کم می‌کند. پس انسان باید بداند که این سختی‌ها سریع می‌گذرد و در طول زندگی نمی‌ماند و گفته شده است که سلامتی تاجی است بر روی سر انسان‌های سالم که فقط بیماران آن را می‌بینند. بیماری‌های جسمی و روحی از علل کم شدن احساس خوشبختی است. (طبق متن، درست است).

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
الدرس الاول (از ابتدای إعلموا تا پایان درس)زیر واحد یادگیری
درک مطلبحیطه شناختی
پیشرفته

۹۰. إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ لِلنَّصِّ:

الصَّحَّةُ تَزِيدُ قِيَمَةَ الْحَيَاةِ. فَالْإِنْسَانُ الَّذِي يَقُومُ مِنْ نَوْمِهِ كُلَّ صَبَاحٍ نَشِيطًا، هُوَ الَّذِي يَسْتَقْبِلُ يَوْمَهُ بِوَجْهِ مَبْتَسِمٍ وَيَعْمَلُ عَمَلَهُ بِحِمَاةٍ وَ سُرُورٍ. هُنَاكَ أَمْرَاضٌ رُوحِيَّةٌ أَيْضًا مِثْلَ الْغَضَبِ وَ الْكَآبَةِ (افسردگی) وَ ... تُؤَثِّرُ عَلَى عَمَلِ الْإِنْسَانِ وَ تَخْتَصِرُ سَعَادَتَهُ إِخْتِصَارًا. فَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّ هَذِهِ الْمَتَاعِبَ تَمُرُّ سَرِيعًا وَ لَا تَبْقَى طَوِيلَ الْحَيَاةِ وَ قَدْ قِيلَ الصَّحَّةُ تَاجٌ عَلَى رُؤُوسِ الْأَصْحَاءِ (الصَّحِيح) لَا يَرَاهُ إِلَّا الْمَرَضِيُّ!

«الصَّحَّةُ تَاجٌ عَلَى رُؤُوسِ الْأَصْحَاءِ لَا يَرَاهُ إِلَّا الْمَرَضِيُّ!» الْغَرَضُ مِنْ الْعِبَارَةِ هُوَ

- ۱) المدح لأصحاب المرض!
- ۲) الفخر لأصحاب السلامة!
- ۳) الإشارة إلى أن الصَّحَّةَ رخيصة!
- ۴) الإشارة إلى قيمة المرض!

پاسخ

۲) ترجمة متن:

سلامتی ارزش زندگی را زیاد می کند. انسانی که هر صبح فعال از خوابش برمی خیزد، همان کسی است که با چهره‌ای خندان به استقبال روزش می رود و با شجاعت و شادی کارش را انجام می دهد. همچنین بیماری‌های روحی مانند خشم و افسردگی و ... وجود دارد که بر کار انسان تأثیر می گذارد و قطعاً خوشبختی‌اش را کم می کند. پس انسان باید بداند که این سختی‌ها سریع می گذرد و در طول زندگی نمی ماند و گفته شده است که سلامتی تاجی است بر روی سر انسان‌های سالم که فقط بیماران آن را می بینند.

ترجمة سؤال: «سلامتی (همچون) تاجی است بر سر انسان‌های سالم که آن را فقط بیماران می بینند.» و هدف از آن این است که: «سلامتی فخری است برای انسان‌های سالم.»

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
الدرس الاول (از ابتدای إعلموا تا پایان درس)زیر واحد یادگیری
درک مطلبحیطه شناختی
پیشرفته

۹۱. إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

الصَّحَّةُ تَزِيدُ قِيَمَةَ الْحَيَاةِ. فَالْإِنْسَانُ الَّذِي يَقُومُ مِنْ نَوْمِهِ كُلَّ صَبَاحٍ نَشِيطًا، هُوَ الَّذِي يَسْتَقْبِلُ يَوْمَهُ بِوَجْهِ مَبْتَسِمٍ وَيَعْمَلُ عَمَلَهُ بِحِمَاةٍ وَ سُرُورٍ. هُنَاكَ أَمْرَاضٌ رُوحِيَّةٌ أَيْضًا مِثْلَ الْغَضَبِ وَ الْكَآبَةِ (افسردگی) وَ ... تُؤَثِّرُ عَلَى عَمَلِ الْإِنْسَانِ وَ تَخْتَصِرُ سَعَادَتَهُ إِخْتِصَارًا. فَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّ هَذِهِ الْمَتَاعِبَ تَمُرُّ سَرِيعًا وَ لَا تَبْقَى طَوِيلَ الْحَيَاةِ وَ قَدْ قِيلَ الصَّحَّةُ تَاجٌ عَلَى رُؤُوسِ الْأَصِحَّاءِ (الصَّحِيح) لَا يَرَاهُ إِلَّا الْمَرَضَى!

عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي مَفْهُومِ النَّصِّ:

- ۱ المْتَشَائِمُ لَا يَشْعُرُ بِالسَّعَادَةِ!
- ۲ نَعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ؛ الصَّحَّةُ وَ الْأَمَانُ!
- ۳ الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ!
- ۴ لَا يَنَالُ الْعُلَى مَنْ لَيْسَتْ لَهُ جِرَاءَةٌ!

۴ ترجمه متن:

سلامتی ارزش زندگی را زیاد می کند. انسانی که هر صبح فعال از خوابش برمی خیزد، همان کسی است که با چهره ای خندان به استقبال روزش می رود و با شجاعت و شادی کارش را انجام می دهد. همچنین بیماری های روحی مانند خشم و افسردگی و ... وجود دارد که بر کار انسان تأثیر می گذارد و قطعاً خوشبختی اش را کم می کند. پس انسان باید بداند که این سختی ها سریع می گذرد و در طول زندگی نمی ماند و گفته شده است که سلامتی تاجی است بر روی سر انسان های سالم که فقط بیماران آن را می بینند.

ترجمه گزینه ها:

- گزینه «۱»: انسان بدبین احساس خوشبختی نمی کند.
گزینه «۲»: دو نعمت ناشناخته هستند؛ سلامتی و امنیت.
گزینه «۳»: روزگار دو روز است؛ روزی به نفع تو و روزی به زیان تو.
گزینه «۴»: کسی که شجاعت ندارد به بزرگی نمی رسد. (چنین مطلبی در متن نیامده است).

فیلم پاسخ

۹۲

إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَابِسُ النَّصَّ:

الصَّحَّةُ تَزِيدُ قِيَمَةَ الْحَيَاةِ. فَالْإِنْسَانُ الَّذِي يَقُومُ مِنْ نَوْمِهِ كُلَّ صَبَاحٍ نَشِيطًا، هُوَ الَّذِي يَسْتَقْبِلُ يَوْمَهُ بِوَجْهِ مَبْتَسِمٍ وَيَعْمَلُ عَمَلَهُ بِحِمَاةٍ وَ سُرُورٍ. هُنَاكَ أَمْرَاضٌ رُوحِيَّةٌ أَيْضًا مِثْلَ الْغَضَبِ وَ الْكَآبَةِ (افسردگی) وَ ... تُؤَثِّرُ عَلَى عَمَلِ الْإِنْسَانِ وَ تَخْتَصِرُ سَعَادَتَهُ إِخْتِصَارًا. فَعَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّ هَذِهِ الْمَتَاعِبَ تَمُرُّ سَرِيعًا وَ لَا تَبْقَى طَوِيلَ الْحَيَاةِ وَ قَدْ قِيلَ الصَّحَّةُ تَاجٌ عَلَى رُؤُوسِ الْأَصِحَّاءِ (الصَّحِيحِ) لَا يَرَاهُ إِلَّا الْمَرَضِيُّ!

عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«تزيد»:

۱ فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي - لازم - معرب / فعل و فاعله

«قيمة»

۲ فعل مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - يحتاج إلى مفعول - مجهول / خبر

۳ فعل - للغائبة - ليس له حرف زائد - معلوم - متعد / فعل و فاعله

«الصحة»

۴ مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي - متعد - معرب / خبر لمبتداء «الصحة»

پاسخ

۴ ترجمه متن:

سلامتی ارزش زندگی را زیاد می کند. انسانی که هر صبح فعال از خوابش برمی خیزد، همان کسی است که با چهره‌ای خندان به استقبال روزش می رود و با شجاعت و شادی کارش را انجام می دهد. همچنین بیماری‌های روحی مانند خشم و افسردگی و ... وجود دارد که بر کار انسان تأثیر می گذارد و قطعاً خوشبختی‌اش را کم می کند. پس انسان باید بداند که این سختی‌ها سریع می گذرد و در طول زندگی نمی ماند و گفته شده است که سلامتی تاجی است بر روی سر انسان‌های سالم که فقط بیماران آن را می بینند.

در گزینه «۱» (للمخاطب، لازم، فاعله «قيمة»)، در گزینه «۲» (مزيد من باب إفعال، مجهول) و در گزینه «۳» (فاعله «الصحة») موارد نادرست‌اند.

فیلم پاسخ

۹۳. عَيِّن الصَّحِيح فِي ضَبْط حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ① هَلْ عِنْدَكُمْ بِطَاقَاتُ الدُّخُولِ؟!
- ② الْعَمِيلُ هُوَ الَّذِي يَعْمَلُ لِمَصْلِحَةِ الْعَدُوِّ!
- ③ يُزْرَعُ الْفَلَّاحُ الْمُجِدُّ أَشْجَارَ التُّفَّاحِ!
- ④ أُذْكَرُ عِمَارَةً مِنْ الْعِمَارَاتِ الْأَثْرِيَّةِ فِي مَدِينَةِ إِصْفَهَانَ!

پاسخ

- ① در گزینه «۲»، (مَصْلَحَة) در گزینه «۳»، (يُزْرَعُ) و در گزینه «۴»، (عِمَارَةً) صورت صحیح گزینه‌ها هستند.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
الدرس الاول (از ابتدای إعلموا تا پایان درس)زیرواحد یادگیری
قواعدحیطه شناختی
مقدماتی

۹۴. عَيِّنَ عِبَارَةً مَا جَاءَ فِيهَا أَحَدُ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ:

- ① لَيْتَ التَّلَامِيذَ لَا يُضَيِّعُونَ أَجْرَ الْمُعَلِّمِينَ.
- ② إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا.
- ③ إِنْ نَطَلَبُ أَنْ نَكُونَ مِنَ الْأَحْيَاءِ فَلَنَكُنْ أَهْلَ الْعِلْمِ.
- ④ كَأَنَّ هَذَا الْمُشْتَرِيَّ أَصْبَحَ مُتَرَدِّدًا.

پاسخ

③ در گزینه «۱» (لَيْتَ)، در گزینه «۲» (إِنَّ) و در گزینه «۴» (كَأَنَّ) از حروف مشابهة بالفعل هستند.

فیلم پاسخ

۹۵. عَيْن «لا» النافية للجنس:

- ۱) التَّارِيخُ يَقُولُ لَنَا لَا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَكَانَ لَهُ دِينٌ لِلْعِبَادَةِ!
- ۲) (أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ)
- ۳) قُلْتُ لِصَدِيقِي: هَلْ أَدَّيْتُ وَاجِبَاتِكَ الْمَدْرَسِيَّةَ؟ قَالَ: لَا، مَعَ الْأَسْفِ!
- ۴) لَاحِظَ غَيْمَةً سَوْدَاءَ عَظِيمَةً وَرَعْدًا وَبَرْقًا وَمَطَرًا شَدِيدًا لِمُدَّةِ سَاعَتَيْنِ!

پاسخ

- ۱) لای نفی جنس بر سر «اسم» وارد می‌شود و اسم پس از لای نفی جنس بدون «ال» و بدون تنوین نوشته می‌شود و به معنای «هیچ ... نیست» می‌باشد.
- در گزینه «۱»: لا شعب: هیچ ... نیست (لای نفی جنس است).

زبان عربی

فصل

الدرس الاول

واحد یادگیری

الدرس الاول (از ابتدای إعلموا تا پایان درس)

زیر واحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

meraat.ir

فصل
الدرس الاولواحد یادگیری
الدرس الاول (از ابتدای إعلموا تا پایان درس)زیرواحد یادگیری
قواعدحیطه شناختی
پیشرفته

۹۶. عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي نَوْعِ «لَا» فِي الْجُمْلِ:

- ① هل أنتَ ذَهَبْتَ إِلَى تلكَ القريةِ للاستراحة؟ لا، عندي عَمَلٌ فيها!
(نافية للجنس)
- ② أنا لا أَعْضَبُ أبداً لأنِّي أَعْلَمُ بأنَّ الغضبَ مفسدٌ (ناهية)
- ③ لماذا لا تَتَذَكَّرُ جوابَ الأسئلةِ التي قَرَأْتَهَا؟! (نافية)
- ④ لا طائفةٌ في السَّمَاءِ لِأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطَّرُ بشدةٍ! (حرف جوابٍ)

پاسخ

③ بررسی سایر گزینه‌ها:

نوع «لا» در گزینه «۱» حرف جواب، در گزینه «۲» نفي و در گزینه «۴» نفي جنس است.

بدانید

انواع لا:

- ۱- لاى نهى
- ۲- لاى نفي
- ۳- لا در جواب (هل) و (أ)
- ۴- لاى نفي جنس

فیلم پاسخ

۹۷. عین الخبر یختلف عن الباقي:

- ① الغوّاصون الّذين ذهبوا إلى أعماق المحيط شاهدوا المصاييح الملوّنة!
- ② هذه المشكلات الّتي تظهر أمام الإنسان كثيرة في حياته جدّاً!
- ③ الحرباء تستطيع أن تدير عينيها في اتجاهات مختلفة دون أن تحرك رأسها!
- ④ الفلاحون المجدّون يزرعون في مزرعتهم أشجاراً مختلفة!

۲. بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: شاهدوا: خبر از نوع جمله فعلیه است.
- گزینه «۲»: كثيرة: خبر از نوع اسم (مفرد) است.
- گزینه «۳»: تستطيع: خبر از نوع جمله فعلیه است.
- گزینه «۴»: يزرعون: خبر از نوع جمله فعلیه است.

فصل
الدرس الخامس

واحد یادگیری
«هذا خلق الله» / الجملة الفعلية و الاسمية /

مع سائق سيارة الأجرة

زیر واحد یادگیری
قواعد

حیطه شناختی
پیشرفته

۹۸. عَيِّنِ الْفَاعِلَ لَيْسَ مِضَافًا:

- ۱) يُسَاعِدُنِي كَلَامَ صَدِيقِي لِإِصْلَاحِ نَفْسِي كَثِيرًا!
- ۲) تَوَكَّدَ الْآثَارَ الْقَدِيمَةَ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالدِّينِ!
- ۳) يَرْكَبُ وَالِدِي الطَّائِرَةَ لِلذَّهَابِ إِلَى مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ!
- ۴) يُشَاهِدُ أَعْضَاءَ الْأُسْرَةِ الْحِجَّاجَ فِي الْمَطَارِ وَ هُمْ مُشْتَاقُونَ!

۲. بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: کلام: فاعل و مضاف
- گزینه «۲»: الآثار: فاعل و موصوف
- گزینه «۳»: والد: فاعل و مضاف
- گزینه «۴»: أعضاء: فاعل و مضاف

فیلم پاسخ

۹۹. عَيِّنْ عِبَارَةَ الْمَفْعُولِ فِيهَا مَبْنِيًّا:

- ۱) الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ يَحْتَرِمُونَ الْمُعَلِّمِينَ!
- ۲) أَعْرِفُ فِي الصَّفِّ مَنْ يَكْتُبُ دَرُوسَهُ جَيِّدًا!
- ۳) الْعَاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ الْفُرْصَةَ وَ يَسْتَفِيدُ مِنْهَا جَيِّدًا!
- ۴) عِنْدَمَا رَأَيْتُ صَدِيقِي ذَهَبْتُ إِلَيْهِ وَ سَلَّمْتُ عَلَيْهِ!

پاسخ

۲) در گزینه «۲» واژه «مَنْ» مفعول و مبنی است؛ اما در دیگر گزینه‌ها مفعول معرب است (المعلمین، الفرصة، صديق).

میدانید

علامت حرف آخر بیشتر اسم‌ها با تغییر جایگاهشان در جمله تغییر می‌کند که به آنها (معرب) گفته می‌شود ولی برخی هم با تغییر جایگاهشان در جمله، علامت حرف آخرشان ثابت می‌ماند که (مبنی) نامیده می‌شوند.

فیلم پاسخ

۱۰۰. عَيِّن الخَطَأَ عن الصَّنْفَةِ و الموصوف:

- ① يَكْذِبُ الْإِنْسَانُ الضَّعِيفُ وَ يَصْدُقُ الْإِنْسَانُ الْقَوِيُّ!
- ② الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ مُحْتَرَمُونَ!
- ③ قَرَأْتُ أَبْيَاتًا جَمِيلَةً لِأَمِيرِ الشُّعْرَاءِ أَحْمَدِ شَوْقِي!
- ④ وَقَفَ شَرَطِيَّانِ إِثْنَانِ فِي بَدَايَةِ السَّاحَةِ الْأُولَى!

پاسخ

② الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ * چون «الطلّاب» جمع است، پس صفت آن نیز باید جمع باشد.

فیلم پاسخ

۱۰۱. حمله اسکندر در زمان کدام پادشاه هخامنشی رخ داد و با وجود رشادت آریوبرزن سردار شجاع ایرانی، سپاهیان مقدونی و یونانی موفق به تسخیر کدام شهر شدند؟

- ۱) اردشیر سوم - شوش
- ۲) اردشیر دوم - تیسفون
- ۳) داریوش سوم - تخت جمشید
- ۴) کوروش کوچک - پاسارگاد

۳) اسکندر با سپاهی بسیار قوی، آموزش دیده و تشنه قتل و غارت در زمان داریوش سوم به ایران حمله کرد.
- با وجود دلاوری و رشادت آریوبرزن، سردار شجاع ایرانی، سپاهیان مقدونی و یونانی به تخت جمشید رسیدند و مشهور است که به دستور اسکندر این شهر به آتش کشیده شد.

فصل

فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

واحد یادگیری

درس ۹: از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان

زیرواحد یادگیری

هخامنشیان؛ بزرگ‌ترین حکومت عصر باستان

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۰۲. هریک از اقدامات «شوریدن بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی»، «تبدیل حکومت محلی اشکانیان به پادشاهی قدرتمند»، «رسیدن وسعت قلمرو اشکانیان به نهایت خود» و «شکست نیروهای مهاجم رومی و وادار کردن آنان به پرداخت به غرامت» به ترتیب در زمان کدام شاه اشکانی رخ داده است؟

- ۱) ارشک - مهرداد یکم - مهرداد دوم - اردوان چهارم
- ۲) مهرداد یکم - اردوان دوم - اردوان چهارم - ارشک
- ۳) مهرداد دوم - ارشک - اردوان دوم - مهرداد یکم
- ۴) اردوان چهارم - مهرداد دوم - مهرداد یکم - اردوان دوم

پاسخ

۱

- ارشک، بنیان‌گذار سلسله اشکانی، بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی شورید و پارت و گرگان را از دست سلوکیان خارج کرد.

- در دوران فرمانروایی مهرداد یکم، سلسله اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به پادشاهی قدرتمند تبدیل شد.

- فتوحات مهرداد دوم، وسعت قلمرو اشکانیان را به نهایت خود رساند.

- آخرین پادشاه اشکانی، اردوان چهارم بود که نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد.

نکته

جنگ حران: ۱- در زمان اردوان دوم ۲- با سرداری سورنا فرمانده شجاع و بی‌باک ایرانی ۳- شکست سردار مغرور رومی کراسوس و کشته شدن وی

فصل

فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

واحد یادگیری

درس ۱۰: اشکانیان و ساسانیان

زیرواحد یادگیری

اشکانیان

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

واحد یادگیری
درس ۱۱: آیین کشورداری

زیرواحد یادگیری
نظام سیاسی و اداری

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۰۳. خاندان اشکانی به اتکای به قدرت رسیدند.

- ۱ پادشاهان و حاکمان محلی
- ۲ جنگاوران قبایل صحراگرد شرق ایران
- ۳ بزرگان درباری و نمایندگان هفت خاندان بزرگ
- ۴ پیشوایان دینی یا مغان

پاسخ

۲ خاندان اشکانی به اتکای جنگاوران قبایل صحراگرد شرق ایران، به قدرت رسیدند. سایر گزینه‌ها (۱)، (۳) و (۴) در قدرت و حکومت اشکانیان سهم بودند.

فیلم پاسخ

۱۰۴. پاسخ عبارت‌های «دلیل دفاع موبدان زرتشتی دوران ساسانی از نابرابری‌های اجتماعی»، «خانواده گسترده تا این عهد تداوم داشت»، «اختیاراتی مانند قضاوت، اجرای مراسم و تشریفات دینی را برعهده داشتند» و «در این لوح‌های کشف شده زن و مرد در کنار هم و با حقوقی برابر کار می‌کردند» به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

- ۱) برای حفظ نظم و ثبات کشور - ساسانیان - پدران - نقش رستم
- ۲) برای افزایش نفوذ و قدرت موبدان - ساسانیان - موبدان - تخت جمشید
- ۳) برای حفظ نظم و ثبات کشور - هخامنشی - پدران - تخت جمشید
- ۴) برای افزایش نفوذ و قدرت موبدان - هخامنشی - موبدان - نقش رستم

پاسخ

۳

- در دوران ساسانیان، موبدان زرتشتی، مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه حاکم بودند و چنین وانمود می‌کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است.
- خانواده گسترده تا عهد هخامنشی تداوم داشت.
- با توسعه تشکیلات حکومتی و گسترش گروه‌های اجتماعی، بخشی از اختیارات پدر مانند قضاوت و اجرای مراسم و تشریفات دینی را تشکیلات قضایی و گروه روحانیون برعهده گرفتند.
- لوح‌های گلی کشف شده از تخت جمشید بیانگر آن است که در زمان هخامنشیان، زن و مرد در کنار هم و با حقوقی برابر کار می‌کردند.

فیلم پاسخ

۱۰۵. کدام مورد به «محمدحسن خان اعتمادالسلطنه» نسبت داده شده است؟

- ۱) یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی در زمان فتحعلی‌شاه است.
- ۲) از مورخان عصر ناصری که واقعیت قتل امیرکبیر را در کتاب خود بازتاب داده است.
- ۳) او شیوه تاریخ‌نویسی رضاقلی خان هدایت را به دلیل استفاده از شعر در بیان رویدادهای تاریخی مورد انتقاد قرار داد.
- ۴) از مورخان دربار ناصری است که گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی برداشت و به ریاست دارالترجمه همایونی نیز برگزیده شد.

پاسخ

۴) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر قاجار و در دربار ناصرالدین شاه بود. یکی از چهره‌های برجسته فرهنگی این دوره بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد. وی اگرچه تاریخ‌نویس درباری بود، گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت. همچنین وی نویسنده کتاب صدرالتواریخ است که در آن امیرکبیر را ستایش کرده است.

گزینه «۱»: در مورد خاوری شیرازی نویسنده کتاب تاریخ ذوالقرنین است.

گزینه «۲»: درباره میرزا محمدجعفر خورموجی مؤلف کتاب حقایق الاخبار ناصری است.

گزینه «۳»: درباره میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده نویسنده رساله ایراد است.

فیلم پاسخ

۱۰۶. شتاب گرفتن و گسترش استعمار پیامد بود.

۱) انقلاب فرانسه

۲) جنگ استقلال آمریکا

۳) انقلاب باشکوه انگلستان

۴) ظهور انقلاب صنعتی

پاسخ

۴) ظهور انقلاب صنعتی تحولات مهمی در پی داشت که شتاب گرفتن و گسترش استعمار از آن جمله است.

فیلم پاسخ

۱۰۷. هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام حکومت است؟

- نفوذ و مداخله قدرت‌های استعماری به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها از عوامل ضعف و زوال این حکومت شد.

- سوء مدیریت و ضعف شاهان، دسته‌بندی و توطئه درباریان از عوامل انحطاط این قدرت شد.

- آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات‌ها، دربار کم‌تجمل و تلاش برای تثبیت قیمت کالاها در این دوره رونق اقتصادی را به دنبال داشت.

۱ عثمانی - گورکانیان - زنده

۲ فرانسه - عثمانی - افشاریه

۳ انگلیس - گورکانیان - صفویه

۴ روسیه - عثمانی - تیموریان

۱

- تقریباً هم‌زمان با روی کار آمدن افشارها، مجموعه عوامل مختلف داخلی و همچنین نفوذ و مداخله قدرت‌های استعماری، موجب ضعف و زوال عثمانی شد. در چنین شرایطی کشورهای اروپایی به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند.

- اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان، سوء مدیریت و ضعف شاهان، دسته‌بندی و توطئه‌های درباریان و ورود استعمارگران به این سرزمین از عوامل اصلی ضعف و انحطاط گورکانیان هند بود.

- آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات‌ها، دربار کم‌تجمل و تلاش کریم‌خان برای تثبیت قیمت کالاها از جمله عوامل مؤثر در رونق اقتصادی این دوره بود.

فیلم پاسخ

سیاست و حکومت در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه)

نظام سیاسی و اداری

مقدماتی

۱۰۸. کدام گزینه از وزارتخانه‌های اوایل عصر قاجار نبود و

پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارتخانه چه نام داشت؟

۱) مالیه - جنگ

۲) داخله - مالیه

۳) جنگ - مالیه

۴) عدلیه - جنگ

پاسخ

۲

- نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار بسیار کوچک بود و به چهار اداره یا وزارت خانه قدیمی مالیه، جنگ، عدلیه و امور خارجه محدود می‌شد.

پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارتخانه، وزارت مالیه به ریاست مستوفی‌الممالک بود.

فیلم پاسخ

۱۰۹. کدام گزینه با عبارت روبه‌روی خود هماهنگ است؟

- ۱) تلاش برای یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سرتاسر قلمرو ایران (آقامحمدخان)
- ۲) دوران سلطنت طولانی او، همزمان بود با رقابت دولت‌های انگلستان و فرانسه برای نفوذ سیاسی و اقتصادی در ایران (ناصرالدین شاه)
- ۳) در زمان حکومتش دولت‌های روسیه و انگلستان نفوذ سیاسی خود را افزایش دادند و برای کسب امتیازات اقتصادی در کشور ما به رقابت برخاستند. (فتحعلی شاه)
- ۴) شور و اشتیاق فراوانی به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی نشان می‌داد اما از نتایج آن که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود به شدت وحشت داشت. (محمدشاه)

- ۱) گزینه ۲ ← دوران فتحعلی شاه
- گزینه ۳ ← دوران حکومت ناصرالدین شاه
- گزینه ۴ ← حکومت ناصرالدین شاه

۱۱۰. آقامحمدخان به چه منظور به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد؟

- ۱ با عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادر
- ۲ دستیابی به غنایم و گنجینه جواهرات نادر
- ۳ با هدف برقراری نظم و امنیت
- ۴ برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی

پاسخ

۳ آقامحمدخان به منظور برقرار کردن نظم و امنیت به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد.

فیلم پاسخ

۱۱۱. چرا میرزا حسن رشدیه یکی از شخصیت‌های فرهنگی عصر

قاجار به‌شمار می‌آید؟

۱) برای تأسیس مدرسه‌های جدید به‌ویژه دوره تحصیلی ابتدایی با

هدف فراهم آوردن شرایط سوادآموزی برای همه فرزندان جامعه تلاش کرد.

۲) یکی از فیلسوفان نامدار این دوره بود که کتاب اسرارالحکم را به

درخواست ناصرالدین شاه به فارسی نگاشت.

۳) از نقاشان بزرگ سبک نوین تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی

است.

۴) از شاگردان برجسته ملاعلی نوری و موسس حوزه فلسفی تهران بود

که دو کتاب ارزشمند با موضوع فلسفه نوشته است.

پاسخ

۱) میرزا حسن رشدیه برای تأسیس مدرسه‌های جدید به‌ویژه در

دوره تحصیلی ابتدایی بسیار تلاش کرد. هدف رشدیه از برپایی مراکز

آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان

تمام قشرهای جامعه بود.

فیلم پاسخ

۱۱۲. پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟
- طبق کدام معاهدات، هرات و مناطقی از سیستان و بلوچستان از کشور ما جدا شد؟
 - امتیاز تأسیس بانک استقراضی به کدام کشور واگذار شد؟
 - هدف ناپلئون از برقراری ارتباط با ایران چه بود؟
 - کدام شیوه تولید مختص ایلات بود؟
- ۱) آخال و پاریس - انگلیس - راهیابی به مصر و کانال سوئز - خرده کالایی
- ۲) پاریس و گلداسمیت - روسیه - دستیابی به هند - شبانکارگی
- ۳) ترکمانچای و آخال - روسیه - راهیابی به مصر و کانال سوئز - سهم‌بری دهقانی
- ۴) گلداسمیت و گلستان - انگلیس - دستیابی به هند - شبانی

۲

- جدایی هرات - معاهده پاریس / جدایی مناطقی از سیستان و بلوچستان - قرارداد گلداسمیت
- واگذاری امتیاز بانک استقراضی - روسیه
- هدف ناپلئون از برقراری ارتباط با ایران - دستیابی به هند که ایران مناسب‌ترین راه بود.
- شیوه تولید مختص ایلات و کوچ‌نشینان - شبانکارگی (شبانی)

۱۱۳. برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گردآورد و آنها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

- ۱) عباس میرزا
- ۲) محمد شاه
- ۳) ناصرالدین شاه
- ۴) فتحعلی شاه

پاسخ

۴. به دنبال سقوط صفویان، هنر نگارگری نیز در سایه جنگ‌های داخلی رو به افول نهاد. نقاشی در عصر قاجار به دنبال وحدت سیاسی، استقرار امنیت و در سایه حمایت پادشاهان و ارتباط با غرب دچار تحولی اساسی شد. فتحعلی شاه برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گردآورد و آنها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

نکته

در دوره ناصرالدین شاه، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت. سبک نوینی در نقاشی به وجود آمد و نقاشان بزرگی مانند محمد غفاری معروف به کمال‌الملک، پا به عرصه نهادند.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار

زیرواحد یادگیری

نگاهی به اوضاع علمی و فرهنگی ایران در عصر قاجار

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۱۴. کدام گزینه دریای پارس را معرفی می‌کند؟

- ۱) بزرگ‌ترین دریاچه داخلی ایران است که محل سکونت انواع پرندگان مهاجر است.
- ۲) پیشروی آب اقیانوس هند از طریق دریای عمان و تنگه هرمز به دره‌های زاگرس، خلیج هلالی شکلی را در جهت شرقی- غربی به وجود آورده است.
- ۳) پهنه آبی بزرگی است که در امتداد شمال به جنوب کشیده شده و از بقایای دریای عظیم تتیس است.
- ۴) دریایی که بین ایران، عمان و پاکستان مشترک است و در واقع بخشی از اقیانوس هند است.

پاسخ

- ۲) گزینه «۱»: دریاچه ارومیه را معرفی می‌کند.
- گزینه «۲»: معرف خلیج فارس یا دریای پارس است.
- گزینه «۳»: معرف دریای خزر است.
- گزینه «۴»: معرف دریای عمان است.

فیلم پاسخ

۱۱۵. کدام جدول در ارتباط با رودهایی که به دریای خزر می‌ریزند، صحیح است؟

ارس	جنوب شرق
گرگان	جنوب غرب
اترک	جنوب غرب
هراز	جنوب

۱

اورال	شمال غرب
گرگان	جنوب شرق
کورا	جنوب
ارس	جنوب شرق

۲

اترک	جنوب شرق
ارس	جنوب غرب
اورال	شمال
کورا	جنوب غرب

۳

اورال	جنوب
هراز	شمال
ارس	جنوب غرب
سفیدرود	جنوب شرق

۴

۳

میدانید

رود ولگا و اورال از شمال، سفیدرود و هراز از جنوب، رود اترک و گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب غرب به دریای خزر می‌ریزد.

فصل
فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران

واحد یادگیری
درس ۶: منابع آب ایران

زیرواحد یادگیری
دریاهای ایران

حیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۱۶. با کدام مورد آینده‌نگری جمعیت یک کشور را محاسبه

می‌کنند؟

۱) رشد طبیعی جمعیت

۲) رشد مطلق جمعیت

۳) قانون ۷۰

۴) هرم سنی

پاسخ

۳

معمولاً برنامه‌ریزان برای برنامه‌ریزی‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، آموزشی، فرهنگی و دفاعی به آینده‌نگری جمعیتی نیاز دارند. قانون ۷۰ زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد.

فصل

فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران

واحد یادگیری

درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران

زیرواحد یادگیری

رشد جمعیت

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۱۷. اگر در کشور سودان مهاجران ورودی ۱۰۰ هزار نفر و مهاجران خروجی ۱۵۰ هزار نفر باشند، و این کشور جمعیتی در حدود ۸۰ میلیون نفر داشته باشد که تعداد موالید آن ۲ میلیون و تعداد مرگ و میر آن ۴۰۰ هزار نفر باشد، به ترتیب (از راست به چپ) «رشد طبیعی» و «رشد مطلق جمعیت» در این کشور چقدر است؟

۱) $1/4 - 1/5$

۲) $1/85 - 1/9$

۳) $1/9 - 2$

۴) $2 - 1/2$

پاسخ

۳

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{2,000,000 - 400,000}{80,000,000} \times 100$$

$$= \frac{1,600,000}{80,000,000} \times 100$$

$$= \frac{2}{100} \times 100 = 2 \text{ درصد}$$

$$\text{رشد مطلق جمعیت} = \frac{\text{میزان مهاجرت} \pm (\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید})}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$\text{رشد مطلق جمعیت} = \frac{(2,000,000 - 400,000) + 100,000 - 150,000}{80,000,000} \times 100$$

$$= \frac{1,600,000 - 50,000}{80,000,000} \times 100 = \frac{1,550,000}{80,000,000} \times 100$$

$$= 0.019 \times 100 = 1/9$$

فیلم پاسخ

۱۱۸. کدام عامل باعث افزایش نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها شده است؟

- ۱ گسترش و توسعه صنایع کارخانه‌ای و مهاجرت
- ۲ تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان و افزایش شهرهای میلیونی
- ۳ بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به مدرنیزاسیون
- ۴ تغییر الگوی مکانی شهرهایی با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر در جهان

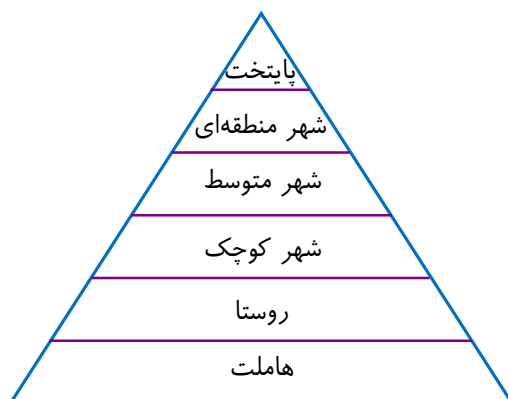
۳

میدانید

با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون) نفوذ شهرها و شهرگرایی در روستاها افزایش یافت.

۱۱۹. کدام گزینه با تصویر زیر مطابقت ندارد؟

- ۱) سکونتگاه‌ها از نظر میزان جمعیت، تعداد و تنوع خدمات در یک ترتیب مشخصی قرار دارند.
- ۲) هاملت و روستا فقط از نظر تعداد جمعیت تفاوت دارند و روستا تعداد جمعیت بیشتری نسبت به هاملت دارد.
- ۳) پایتخت، بیشترین جمعیت و بیشترین امکانات را به خود تخصیص داده است.
- ۴) هرچه به رأس هرم نزدیک می‌شویم، تعداد و تنوع خدمات افزایش می‌یابد.

پاسخ

- ۲) هاملت دهی است که از نظر خدمات و امکانات بسیار ضعیف بوده و حتی در آن کلیسا هم وجود ندارد.

فیلم پاسخ

۱۲۰. برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت،

کدام گزینه ترتیب درست را بیان کرده است؟

الف) نورپردازی مناسب در ساختمان‌های متروکه و محله‌های

قدیمی و فرسوده

ب) نصب و نظارت به وسیله دوربین‌های مداربسته

پ) پی‌گیری و شناسایی علل و ریشه‌های آسیب‌هایی مانند فقر

و بیکاری

ت) آموزش عمومی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی

۱) الف - ب - پ - ت

۲) ب - ت - پ - الف

۳) پ - ت - الف - ب

۴) ت - ب - الف - پ

۳) اولین امر در بهبود امنیت شهری و آسیب‌های اجتماعی،

شناسایی علل و ریشه‌های آسیب‌هایی مانند فقر و بیکاری است،

سپس برگزاری آموزش‌های عمومی جهت بالابردن فرهنگ جامعه.

در مرحله‌های بعدی امور فیزیکی مانند نورپردازی مناسب و نصب

دوربین هم می‌تواند در جهت امنیت قدم مثبتی باشد.

۱۲۱. کدام گزینه تعریف صحیح «وندالیسم شهری» است؟

- ۱) شناسایی عامل و ریشه‌های آسیب‌های شهری مانند فقر، بیکاری و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان
- ۲) درآمد کم، بیکاری، مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی به فقر شهری یا وندالیسم شهری منجر می‌شود.
- ۳) خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی که از انحرافات اجتماعی محسوب می‌شود.
- ۴) افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مداربسته جهت مقابله با آسیب‌های اجتماعی و تأمین امنیت شهری

۳

میدانید

خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی که یکی دیگر از انحرافات اجتماعی در شهرها محسوب می‌شود همان «وندالیسم شهری» است.

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۲۲. هریک از تصاویر زیر از مصادیق کدام یک از نیازها و مسائل شهرها می باشد؟

الف

ب

پ

- ۱ الف - هوشمندسازی شهر ب - تجهیزات و خدمات عمومی پ - مبلمان شهری
- ۲ الف - محیط زیست شهری ب - مبلمان شهری پ - هوشمندسازی شهر
- ۳ الف - مبلمان شهری ب - هوشمندسازی شهر پ - محیط زیست شهری
- ۴ الف - تجهیزات و خدمات عمومی ب - محیط زیست شهری پ - تجهیزات و خدمات عمومی

پاسخ

- ۳ الف) استفاده از صفحه خورشیدی و ایجاد نیمکت و پیاده‌روها نمونه‌ای از مبلمان شهری است.
- ب) پایش ترافیک و تابلوهای هشدار ترافیکی به روش هوشمند انجام می‌گیرد.
- پ) طرح بام تا بام را نشان می‌دهد که تجهیز ۱۰۰۰ منزل مسکونی در شهر یزد به انرژی خورشیدی سبب کاهش میزان استفاده از انرژی‌های فسیلی شده و برای حفظ محیط زیست شرایط بهتری را ایجاد می‌کند.

فصل

فصل اول: جغرافیای سکونتگاه‌ها

واحد یادگیری

درس ۲: مدیریت شهر و روستا / فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۱)

زیرواحد یادگیری

نیازها و مسائل شهرهای امروز

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۲۳. در سامانه اطلاعات جغرافیایی چگونه اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران به دست می‌آید؟

- ۱ از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف، لایه جدیدی حاصل می‌شود که این لایه جدید شامل این اطلاعات است.
- ۲ در مرحله دوم کار سامانه اطلاعات جغرافیایی، با پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی این اطلاعات به دست می‌آید.
- ۳ در مرحله اول، قسمت اول نتایج و گزینه‌های جمع‌آوری از محیط ارائه می‌گردد و این همان اطلاعات مورد نیاز است.
- ۴ در مرحله دوم ورودی با تبدیل همه اطلاعات به صورت رقومی و بعد از آن کدبندی و ذخیره این امکان به وجود می‌آید.

پاسخ

۱

میدانید

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و از جمع‌بندی و تلفیق این لایه‌ها، لایه جدیدی به وجود می‌آید که دربرگیرنده اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران است.

فیلم پاسخ

۱۲۴. وسعت شهری ۱۷۰ کیلومترمربع است، اگر جمعیت این شهر ۲ میلیون نفر باشد، سرانه فضای سبز در آن ۲ مترمربع برای هر نفر می‌باشد. مساحت فضای سبز این شهر چقدر است؟

- ۱) ۴۰۰۰ مترمربع
 ۲) ۴۰۰۰۰۰۰ مترمربع
 ۳) ۱۰۰۰۰۰۰ مترمربع
 ۴) ۸۰۰۰۰۰ مترمربع

پاسخ

۲

$$\text{سرانه} = \frac{\text{مساحت (مترمربع)}}{\text{جمعیت (نفر)}} \Rightarrow ۲ = \frac{x}{۲۰۰۰۰۰۰}$$

$$\Rightarrow x = ۴۰۰۰۰۰۰۰ \text{ مترمربع}$$

جغرافیا

فصل

فصل اول: جغرافیای سکونتگاه‌ها

واحد یادگیری

درس ۲: مدیریت شهر و روستا / فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۱)

زیرواحد یادگیری

مدیریت شهرها

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۲۵. اهداف برنامه توسعه روستایی بر چه مبنایی طراحی می‌شود؟

- ۱ ایجاد شرایط مساعد خدمات اجتماعی و فرهنگی
- ۲ حفظ محیط‌زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن
- ۳ بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی
- ۴ فعال کردن اقتصاد روستا

پاسخ

۳ گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» از ارکان تحقق روستای پایدار است. برنامه توسعه روستایی برنامه‌ای است که با هدف بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی طراحی می‌شود.

فیلم پاسخ

۱۲۶. در کدام گزینه از استنتاج بهترین تبیین، نتیجه‌گیری شده است؟

- ۱) کودکانی را که تا به حال بررسی کرده‌ام ساعت ۹ شب خوابیده‌اند، پس تمام کودکان ساعت ۹ شب می‌خوابند.
- ۲) درب منزل هنگام سرقت بدون هیچ‌گونه آسیب باز شده است، پس مطمئناً دزد غریبه نیست.
- ۳) کرهٔ مریخ مانند زمین آب و هوا دارد، پس مانند زمین موجود زنده دارد.
- ۴) آمارها نشان می‌دهد که بیش‌تر طلاق‌ها ناشی از ازدواج عجولانه است.

پاسخ

۲) تنها در گزینه «۲» نتیجه‌گیری شده است؛ زیرا هنگامی که درب منزل هنگام سرقت هیچ‌گونه آسیبی ندیده است؛ چندین احتمال وجود دارد که قوی‌ترین حالت آن این است که سارق آشنا بوده و کلید داشته است.

 بدانید

- گزینهٔ ۱ ← استدلال استقرای تعمیمی
- گزینهٔ ۳ ← استدلال استقرای تمثیلی (تشبیه و مشابهت دارد)
- گزینهٔ ۴ ← استدلال استقرای تعمیمی

فیلم پاسخ

۱۲۷. شیوهٔ مقابله با تمثیل ناروا در کدام بیت با سایرین متفاوت است؟

- ۱) آب اندر ناودان عاریتی است
آب اندر ابر و دریا فطرتی است
- ۲) هر دو نی خوردند از یک آبخور
این یکی خالی و آن پر از شکر
- ۳) زین عصا تا آن عصا فرقی است ژرف
زین عمل تا آن عمل راهی شگرف
- ۴) گر به صورت آدمی انسان بُدی
احمد و بوجهل خود یکسان بُدی

پاسخ

۴ در بیت گزینهٔ ۴ شاعر با به کارگیری استدلال تمثیلی مخالف، سعی در مقابله با تمثیل به کار رفته دارد، در حالی که در سایر ابیات، به وجوه اختلاف تمثیل پرداخته شده است.

فلسفه و منطق

فصل

بخش ۴: استدلال استقرایی

واحد یادگیری

درس ۵: اقسام استدلال و کاربردهای آن

زیرواحد یادگیری

اقسام استدلال و استقرای تمثیلی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۲۸. استدلال کدام گزینه شباهت بیشتری به استدلال زیر دارد؟

«با چک کردن سوابق پزشکی تمام افراد فوت شده بر اثر سویه اومیکرون، دریافتیم که هیچ کدام از آنها سه دوز واکسن خود را کامل نکرده بودند.»

۱) براساس آزمایشات تجربی و استقرای قوی به این نتیجه رسیده‌ایم که فلزات در اثر گرما منبسط می‌شوند.

۲) با در نظر گرفتن شباهت بسیار زیاد علائم مبتلایان به کرونا و سارس می‌توانیم از داروهای مشترکی برای درمان استفاده کنیم.

۳) می‌دانیم که شرط ورود به دانشگاه، داشتن دیپلم است پس با بررسی تعداد افراد دانشجو می‌توانیم بگوییم که همه آنها دارای مدرک دیپلم هستند.

۴) در یک نظرسنجی از دانش‌آموزان تهرانی متوجه شده‌ایم که تمامی دانش‌آموزان کشور موافق حضوری شدن مدارس هستند.

پاسخ

۳) در این استدلال با بررسی تمام موارد جزئی، یک حکم کلی صادر کرده‌ایم، دقیقاً مانند استدلال به کار رفته در صورت سؤال که سوابق پزشکی تمام افراد مورد بررسی قرار گرفته است. یعنی هم صورت سؤال و هم گزینه ۳ «قیاس» است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هرچند استدلال مطرح شده از نوع استقرای بسیار قوی است و دانشمندان علوم تجربی نیز از آن استفاده می‌کنند، اما به دلیل امکان پذیر نبودن آزمایش تمام مصادیق، همچنان نتیجه به دست آمده از مقدمات، قطعی نیست. ♦ یک استقرای تعمیمی است.

گزینه ۲: «یک استقرای تمثیلی است که مقدمات آن از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند؛ پس نتیجه آن قطعی نیست.

گزینه ۴: «یک استقرای تعمیمی ضعیف است به دلیل این که نمونه‌ها بیانگر همه طیف‌های جامعه آماری نیستند ضمن اینکه تناسبی بین نمونه‌ها و کل جامعه آماری نیز برقرار نیست.

فیلم پاسخ

۱۲۹. کدام گزینه چرایی عدم بررسی جملات انشائی در منطق را تبیین می‌کند؟

- ۱) جملات خبری مانند قضایای حملی یا شرطی به احساسات، تمایلات، آرزوها و اموری مانند این‌ها نمی‌پردازند.
- ۲) منطق وظیفهٔ جلوگیری از مغالطات را دارد و فقط جملات بامعنا هستند که قابلیت صدق و کذب را دارند.
- ۳) این جملات خبری هستند که حالت کذب برای آن‌ها قابل شناسایی است و جملات همواره درست دیگر، نیاز به بررسی منطقی ندارند.
- ۴) هدف منطق جلوگیری از خطای اندیشه است؛ پس فقط عباراتی را که امکان درست یا نادرست بودن دارند را بررسی می‌کند.

پاسخ

- ۴) از آن‌جا که وظیفهٔ منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و جملات انشایی را نمی‌توان صادق یا کاذب دانست، این دسته از جملات در منطق بررسی نمی‌شوند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینهٔ «۱»: بیانگر مطلب درستی است ولی ارتباطی به سؤال ندارد. سؤال می‌خواهد دلیل بررسی نشدن جملات انشایی در منطق را بداند.
- گزینهٔ «۲»: جملات انشایی نیز بامعنا هستند.
- گزینهٔ «۳»: جملات غیرخبری همواره درست نیستند بلکه فقط قابلیت صدق و کذب ندارند.

فیلم پاسخ

۱۳۰. کدام گزینه دربارهٔ قضایای شخصییه صحیح است؟

- ۱) دامنهٔ مصادیق موضوع آن‌ها همواره جزئی محسوب می‌شود.
- ۲) رابطهٔ موضوع و محمول قضایای شخصییهٔ موجب، تساوی است.
- ۳) مفاهیم به کار رفته در قضیهٔ شخصییه صرفاً جزئی هستند.
- ۴) قضیهٔ «پرتلاش‌ترین دانش‌آموز کلاس، احمد است» مثالی برای آن است.

پاسخ

۴) شکل مرتب شدهٔ قضیهٔ گزینهٔ «۴» به این صورت است:

«احمد، پرتلاش‌ترین دانش‌آموز کلاس است.»

موضوع محمول

که موضوع آن قضیه‌ای جزئی است، پس شخصییه است. دقت کنید که مفهوم جزئی، هیچ‌گاه محمول نیست و قطعاً موضوع است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: موضوع قضیهٔ شخصییه مفهومی جزئی است که تعداد آن کاملاً مشخص و معین است؛ یعنی تنها یک مصداق است که قابلیت انطباق بر آن را دارد، پس کلی یا جزئی بودن دامنهٔ مصادیق برای آن بی‌معناست.

گزینهٔ «۲»: نسبت‌های چهارگانه برای مفاهیم کلی کاربرد دارد، پس موضوع قضیهٔ شخصییه که مفهومی جزئی است نمی‌تواند هیچ‌کدام از روابط چهارگانه را با دیگر مفاهیم تشکیل دهد.

گزینهٔ «۳»: قضیهٔ جزئییه قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی جزئی است، اما دیگر جزئی بودن محمول آن مطرح نیست و محمول قضایای شخصییه، مانند سایر قضایای مفهومی کلی است.

فیلم پاسخ

۱۳۱. کدام گزینه با این عقیده که «توانایی ما در کسب معرفت،

امری بدیهی است» قابل جمع نیست؟

- ۱) نمی‌توان در یک لحظه از تمامی ابزارهای معرفتی استفاده کرد.
- ۲) شناخت اشیا «به ما هو وجود» برای انسان ممکن نیست.
- ۳) گاهی معرفت‌های انسان خلاف واقعیت هستی است.
- ۴) انسان تنها می‌تواند امور مربوط به حس و تجربه را شناسایی کند.

پاسخ

۲) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عبارت با صورت سؤال، قابل جمع است. واضح است کسی که مثلاً معتقد است انسان در لحظه فقط می‌تواند از شناخت حسی استفاده کند قطعاً امکان شناخت را قبول دارد.

گزینه «۲»: این عبارت با صورت سؤال، قابل جمع نیست. شناخت اشیا همان‌گونه که هستند، یعنی شناخت واقعیت اشیا. اگر کسی بگوید انسان نمی‌تواند امور را به همان صورتی که هستند بشناسد در واقع معتقد است شناخت انسان هیچ‌وقت صحیح نیست و همواره اشتباه می‌کند؛ پس امکان معرفت و شناخت در این جا نفی شده است. گزینه «۳»: این عبارت با صورت سؤال، قابل جمع است. همین امر که بعضی از شناخت‌ها درست باشند، امکان معرفت را قابل پذیرش می‌سازد.

گزینه «۴»: این عبارت با صورت سؤال، قابل جمع است. امکان شناخت را زیر سؤال نمی‌برد بلکه شناخت را در محدوده خاصی ممکن می‌داند.

فیلم پاسخ

۱۳۲. از بین این قضایا کدام یک شخصی است؟

- ۱) انسان حیوان ناطق است.
- ۲) دوستم زهرا به مدرسه رفت.
- ۳) در این کلاس چوبی است.
- ۴) تنها پسر علی درس خوان است.

پاسخ

۲) دوستم زهرا، اشاره به خود زهرا دارد یعنی مصداق مشخص دارد پس یک مفهوم جزئی است و قضیه را شخصی می‌کند. سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موضوع قضیه (انسان) مفهوم کلی بوده و قضیه محصوره است. گزینه‌های «۳» و «۴»: چون قبل از (این کلاس) و (علی) یک مفهوم کلی آمده و اضافه‌تعلق است، بنابراین کل مفهوم کلی شده و قضیه محصوره خواهد بود.

فیلم پاسخ

۱۳۳. راز اصلی سروش معبد دلفی در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) داناترین مردم کسی است که هیچ نمی‌داند.
- ۲) ندانستن در مواردی بهتر از دانایی است.
- ۳) آغاز رسیدن به معرفت، آگاهی به نادانی است.
- ۴) نباید گمان کنیم که چیزهایی را در عالم می‌دانیم.

پاسخ

۳) سقراط می‌گوید: «راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است» همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم و اگر از من به عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به خاطر این بود که بگوید: داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند؛ یعنی نسبت به نادانی خود آگاه باشد، نه این که نادانی از دانایی بهتر است و انسان هیچ نمی‌داند.

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۵: زندگی بر اساس اندیشه

زیرواحد یادگیری

سقراط در برابر دادگاه

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۳۴. پذیرش کدام عبارت مستلزم تناقض است؟

- ۱) ابزاری که انسان را در راه شناخت یاری کند، وجود ندارد.
- ۲) بعضی متفکران در اصل دانستن شک می کنند.
- ۳) شناخت صحیح اشیای جهان، امری ناممکن است.
- ۴) تمام دانسته‌های انسان مشکوک است.

پاسخ

۴) شکاکیت مطلق یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده است و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حتی اگر انسان ابزاری نداشته باشد تا او را در شناخت یاری کند، ممکن است شناخت‌های ذاتی یا شناخت‌های اعطا شده از جانب غیر داشته باشد و از این طریق بداند که ابزاری برای شناخت وجود ندارد، پس این گزینه دارای تناقض نیست.

گزینه «۲»: این گزینه بیانگر یک واقعیت مسلم است. چرا که سوفیست‌ها اینگونه بودند.

گزینه «۳»: همواره خطا شمردن شناخت اشیای جهان، به معنای انکار اصل شناخت نیست؛ زیرا ممکن است این گزاره را براساس یک شناخت ذهنی و درونی دریافت کرده باشیم.

فیلم پاسخ

۱۳۵. کدام مورد همیشه جزئی از فلسفه بوده و نام دیگر آن چیست؟

- ۱) معرفت‌شناسی - نظریه یادگیری
- ۲) فلسفه اولی - ماوراءالطبیعه
- ۳) معرفت‌شناسی - نظریه معرفت
- ۴) فلسفه اولی - مابعدالطبیعه

پاسخ

۳

میدانید

«معرفت‌شناسی»، همیشه جزئی از فلسفه بوده و نام دیگر آن نظریه معرفت است.

فیلم پاسخ

۱۳۶. اگر فرض کنیم مفهوم هستی جزئی از مفهوم چیستی باشد، آن گاه

کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) وصف ماهیت اشیا همان وصف وجودی آنهاست.
- ۲) هیچ دو مفهومی که میان آنها رابطه تباین باشد، در عالم خارج یافت نمی‌شود.
- ۳) قرار دادن موجودات در دسته ممکن‌الوجود فاقد معنا است.
- ۴) تصور کردن چیستی اشیا برای موجودیت آنها کفایت می‌کند.

پاسخ

۲) اگر مفهوم هستی (وجود) جزوی از مفهوم چیستی (ماهیت) باشد آن گاه تفکیک و مغایرت آن دو مفهوم از هم ممکن نیست و در واقع وجود هر شیء، همان ماهیت آن می‌باشد؛ از آن جاکه در حمل ماهیت شیء بر خود آن نیاز به دلیل نداریم، در حمل وجود که بخشی از ماهیت آن است نیاز به دلیل نخواهیم داشت؛ بنابراین هر مفهومی بدون نیاز به علت موجود می‌شود و دیگر تقسیم موجودات به ممکن‌الوجود بیهوده و بی‌معنا خواهد بود. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). ضمن اینکه در این حالت، اوصاف و ویژگی‌های مربوط به وجود شیء همان اوصاف ماهیتی آن خواهد شد. (رد گزینه «۱»)

نکته

دقت کنید گزینه «۲» (یکی شدن همه ماهیت‌ها) در صورتی صحیح است که مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت برابر باشد، اما در فرض سؤال مفهوم وجود بخشی از مفهوم ماهیت قلمداد شده است؛ پس اشیا با آن که در مفهوم وجود برابر هستند اما از لحاظ سایر جنبه‌های ماهیتی خود، هنوز تفاوت و تباین دارند.

فصل

بخش ۱: پیرامون واقعیت و هستی

واحد یادگیری

درس ۱: هستی و چیستی

زیرواحد یادگیری

قدم سوم و قدم چهارم

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۳۷. تفاوت دو عبارت «مثلث، شکل سه ضلعی است» و «مثلث، متساوی‌الاضلاع است»، در کدام گزینه به صورت صحیح مطرح نشده است؟

- ۱) مفهوم شکل سه ضلعی، نسبت به مفهوم متساوی‌الاضلاع، گستردگی و بسط بیشتری دارد.
- ۲) حمل شکل سه ضلعی بر مثلث، نیازمند دلیل نیست در حالی که حمل متساوی‌الاضلاع بر مثلث، نیازمند دلیل است.
- ۳) شکل سه ضلعی، جزء مساوی مفهوم مثلث است در حالی که متساوی‌الاضلاع جزء مشترک مفهوم مثلث است.
- ۴) حمل شکل سه ضلعی برای مثلث، ضروری است در حالی که حمل متساوی‌الاضلاع برای مثلث، ضروری نیست.

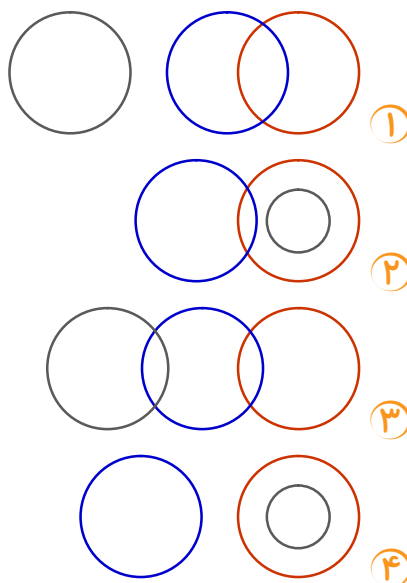
پاسخ

۱) مفهوم متساوی‌الاضلاع نسبت به شکل سه ضلعی، دارای مصادیق بیشتری است بنابراین گستردگی و بسط بیشتری دارد.

فیلم پاسخ

۱۳۸. کدام گزینه بیانگر رابطه بین مفاهیم ممکن‌الوجود بالذات، واجب‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیر می‌باشد؟

پاسخ

۴ با توجه به اینکه بین ممکن‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالذات، رابطه تباین برقرار است؛ پس گزینه‌های «۲» و «۳» باید کنار گذاشته شوند، و از آنجا که میان واجب‌الوجود بالغیر و ممکن‌الوجود بالذات، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. (هر واجب‌الوجود بالغیری ممکن‌الوجود بالذات است؛ بعضی ممکن‌الوجود بالذات‌ها واجب‌الوجود بالغیر هستند؛ بعضی ممکن‌الوجود بالذات‌ها واجب‌الوجود بالغیر نیستند.) پس گزینه «۱» کنار گذاشته می‌شود و تنها پاسخ صحیح گزینه «۴» می‌باشد که بین دو مفهوم واجب‌الوجود بالذات و ممکن‌الوجود بالذات، نسبت تباین و بین دو مفهوم واجب‌الوجود بالغیر و ممکن‌الوجود بالذات، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است.

فصل

بخش ۱: پیرامون واقعیت و هستی

واحد یادگیری

درس ۲: جهان ممکنات

زیرواحد یادگیری

رابطه وجود با موضوع‌های مختلف

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۳۹. وجود کلیت در قوانین تجربی ناشی از چه اصلی است و مصداق

صحیح آن در کدام گزینه مطرح شده است؟

۱) سنخیت علت و معلول -

اگر یک ذره را برگیری از جای

خلل یابد همه عالم سراپای

۲) وجوب علی و معلولی -

اول و آخر تویی ما در میان

هیچ هیچی که نیاید در بیان

۳) سنخیت علت و معلول -

هر قضایی سببی دارد و من در غم دوست

آجلم می کشد و درد فراقش سبب است

۴) وجوب علی و معلولی -

ذات نایافته از هستی بخشش

چون تواند که بود هستی بخشش

پاسخ

۱ پذیرش اصل سنخیت علت و معلول، باعث ایجاد پشتوانه عقلی

برای نظم جهان می شود و براساس آن می توان کلیت قوانین تجربی

را تبیین عقلانی کرد.

بیت:

اگر یک ذره را برگیری از جای

خلل یابد همه عالم سراپای

اشاره به اصل سنخیت علت و معلول دارد، چراکه به نظم و انتظام

جهان اشاره می کند.

فیلم پاسخ

۱۴۰. کدام یک از مفاهیم زیر با وجود و هستی رابطه امتناعی و محالی دارد؟

- ۱) ممکن الوجود بالغیر
- ۲) ممکن الوجود بالذات
- ۳) واجب الوجود بالغیر
- ۴) واجب الوجود بالذات

پاسخ

۱

نکته

اصلاً «ممکن الوجود بالغیر» وجود ندارد (یعنی ممکن الوجود بالغیر، ممتنع الوجود بالذات است)؛ زیرا امکان ندارد موجودی توسط عامل یا علت دیگر به مرحله امکانی برسد؛ بلکه ممکن الوجود می تواند با تحقق علت خود به مرحله وجوب و سپس وجود برسد.

فلسفه و منطق

فصل

بخش ۱: پیرامون واقعیت و هستی

واحد یادگیری

درس ۲: جهان ممکنات

زیرواحد یادگیری

رابطه وجود با موضوع های مختلف

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۴۱. کدام گزینه نمی‌تواند از نظرات دکارت درباره اصل علیت باشد؟

- ۱) قوه مسئول ادراک مصادیق علیت می‌تواند پرورش یابد.
- ۲) ادراک این اصل از یادگیری و آموزش خارج است و امری ذاتی است.
- ۳) هر انسانی با رجوع به فطرت و نهاد خود آن را می‌یابد.
- ۴) از طریق استدلال و بدون هیچگونه دخالت تجربی به دست می‌آید.

پاسخ

۴ از میان فیلسوفان اروپایی، دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء مفاهیم اولیه‌ای است که انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند (این‌گونه نیست که استدلال به آن دست یابد!) (رد گزینه ۳)، یعنی هر انسانی با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه و یا آموزش ندارد (رد گزینه ۲)، ولی یافتن مصادیق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است (رد گزینه ۱).

فیلم پاسخ

۱۴۲. هر یک از موارد مشخص شده در عبارات زیر، به ترتیب به

کدام اصل فلسفی اشاره دارد؟

علی به حسن می گوید: «من با خواندن درس فلسفه به ارتباط

اجزای جهان با یکدیگر پی برده‌ام» و حسن می گوید: «من

امروز فهمیدم، اگر تمام شرایط برای رشد گیاه وجود داشته

باشد، حتماً رشد می کند و تازه معلممان گفت: «آب همیشه در

صد درجه می جوشد.»

۱) اصل سنخیت - اصل وجوب بخشی میان علت و معلول - اصل علیت

۲) اصل علیت - اصل سنخیت - اصل سنخیت

۳) اصل سنخیت - اصل وجوب بخشی علت و معلول - اصل سنخیت

۴) اصل علیت - اصل وجوب بخشی میان علت و معلول - اصل سنخیت

پاسخ

۴) وقتی در مورد ارتباط اجزا با یکدیگر سخن می گوئیم، اصل علیت

به میان می آید.

حتمیت و ضرورت نیز اشاره به اصل وجوب بخشی علت به معلول دارد.

قوانین علمی نیز اشاره به اصل سنخیت دارد به طوری که در شرایط

مشابه انتظار داریم از علت خاص، معلول خاصی به وجود آید.

فیلم پاسخ

۱۴۳. هر کدام از گزاره‌های زیر به ترتیب، با چه عنوانی ارتباط دارد؟

الف) علت‌العلل وجود نداشته باشد.

ب) به هیچ اقدامی دست نزدن و انتظار نتیجه داشتن.

ج) هیچ فیلسوفی چنین چیزی را به طور آشکارا نمی‌پذیرد.

د) داشتم با تلفن حرف می‌زدم که ناگهان علی را دیدم.

۱) معنای سوم اتفاق - معنای چهارم اتفاق - معنای دوم اتفاق - معنای

اول اتفاق

۲) نبود هدف و غایت در تحولات جهان - معنای دوم اتفاق - معنای

سوم اتفاق - معنای چهارم اتفاق

۳) معنای سوم اتفاق - انکار سنخیت - معنای اول اتفاق - معنای چهارم

اتفاق

۴) معنای اول اتفاق - معنای دوم اتفاق - انکار وجوب علی و معلولی -

معنای چهارم اتفاق

۳) نبود علت‌العلل * معنای سوم اتفاق

دست به هیچ اقدامی نزدن * انکار سنخیت * معنای دوم اتفاق

هیچ فیلسوفی چنین چیزی را آشکارا نمی‌پذیرد * معنای اول اتفاق * (انکار حتمیت)

داشتم با تلفن حرف می‌زدم که ناگهان علی را دیدم * معنای چهارم

اتفاق

۱۴۴. عبارت کدام گزینه تبیین درست‌تری از چرایی ناممکن بودن

غایتمندی اشیا بدون حضور خداوند ارائه می‌دهد؟

- ۱) انسان نمی‌تواند بدون باور به خداوند، یک غایت نهایی را برای اشیا پیرامون خود متصور شود.
- ۲) عینیت داشتن غایت مطلق پیش از پیدایش اشیا، ضروری است؛ چرا که اشیا باید متناسب با آن ساخته و پرداخته شوند.
- ۳) مسیر حرکت اشیا باید به سمت رشد و تکامل باشد، به همین دلیل نهایت این رشد که کامل مطلق است باید وجود داشته باشد.
- ۴) غایتمند بودن اشیا نیازمند تعریف هدف مشخص و از پیش تعیین شده است و این امر نیازمند وجود یک هدف‌گذار است.

پاسخ

۴) یقین به وجود غایت برای اشیا موجود در جهان، هنگامی امکان‌پذیر است که آن غایت پیش از وجود اشیا حاضر باشد تا اشیا متناسب با آن غایت ساخته شوند و به‌وجود آیند و این غایت بدون وجود خداوندی که هدف‌گذار تمام اشیا است امکان ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تصور انسان قادر به انتزاع یک غایت فرضی و غیرواقعی حتی در صورت باور نداشتن به خدا هست. سؤال این‌جاست که توجیه باور به غایتمندی اشیا بدون وجود خداوند امری غیرممکن است.

گزینه «۲»: عینیت داشتن غایت مطلق، برای این که اشیا متناسب با آن ساخته و پرداخته شوند، ضروری نیست.

گزینه «۳»: در این عبارت، غایت اشیا خود خداوند فرض شده است، در حالی که در واقع خداوند تعیین‌کننده این غایت است.

فیلم پاسخ

۱۴۵. کدام یک از گزینه‌ها نشان‌دهندهٔ اتفاق در معنای عدم وجود

سنخیت میان علت و معلول می‌باشد؟

- ۱) رشد گیاهان بیانگر روند تکاملی در آنها نیست.
- ۲) بدون انجام دادن هیچ‌یک از مراحل کاشت، داشت و برداشت در زمین یک کشاورز سیب‌زمینی رشد می‌کند.
- ۳) با وجود فراهم آمدن همهٔ شروط لازم برای بارش باران این اتفاق نمی‌افتد.
- ۴) نظم موجود در جهان چیزی جز حاصل برخورد تصادفی ذرات بنیادین جهان نیست.

پاسخ

۴) این که نظام جهان تماماً معلول برخورد تصادفی و بی‌هدف ذرات اولیهٔ تشکیل‌دهندهٔ آن باشد، این معنی را می‌رساند که معلولی از علت ناهمگون و نامتناسب با خود پدید می‌آید؛ در حالی که برای هدفمند بودن یک نظام لازم است که از ابتدای به‌وجود آمدن، طرحی متناسب با هدف خود وجود داشته باشد. این فرض به معنای دوم اتفاق و نقض قانون سنخیت میان علت و معلول اشاره دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: این عمل بیانگر باور نداشتن به اصل سنخیت میان علت و معلول و اعتقاد به معنای دوم اتفاق است و نه این که اتفاق در معنای دوم خود به‌طور واقعی وجود داشته باشد.

گزینهٔ «۲»: نقض قاعدهٔ علیت را مطرح کرده است که مصداقی برای معنای اول اتفاق است.

گزینهٔ «۳»: نقض قاعدهٔ وجوب علی و معلولی را مطرح کرده است که مصداقی برای معنای اول اتفاق است.

فیلم پاسخ

۱۴۶. نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید برای یک شرکت نشان‌دهنده

چيست؟

- ① تلاش برای به‌دست آوردن کارایی با استفاده از حداقل امکانات
- ② حداکثر امکان تولید شرکت با منابع موجود
- ③ تلاش برای بیشترین تولید و رسیدن به نقاط خارج از دسترس مرز امکانات تولید
- ④ سود حداکثر با استفاده از حداقل منابع و امکانات

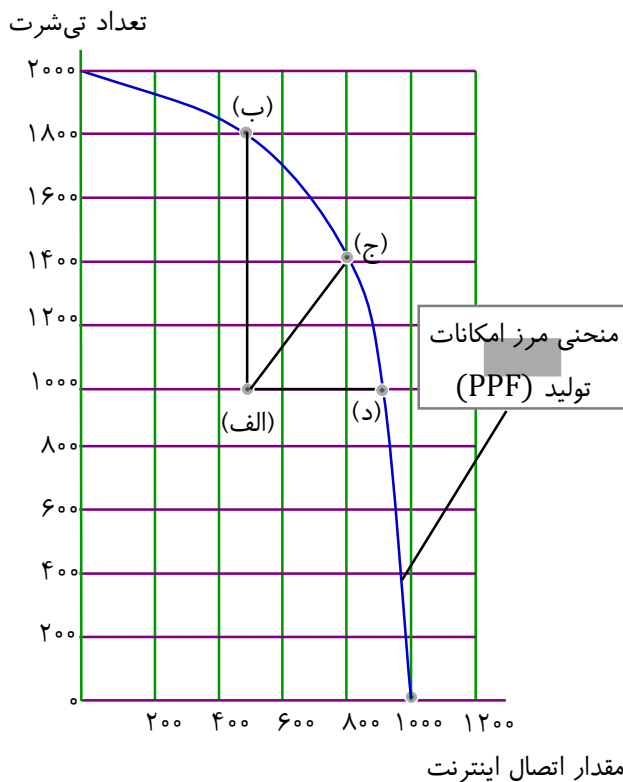
پاسخ

۲. نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید برای یک شرکت بیانگر حداکثر امکان تولید شرکت با استفاده از منابع موجود است.

فیلم پاسخ

۱۴۷. با توجه به نمودار زیر که مربوط به منابع یک کشور برای تولید تی شرت یا ایجاد اتصال اینترنت در خانه هاست به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) کدام نقطه در زیر مرز امکانات تولید قرار دارد؟
 ب) اگر نیروی کار آزاد شده در خود صنعت اتصال کابل اینترنت به کار گرفته شود و اتصال بیش تری از خانه‌ها انجام گیرد، چه تغییری بر روی نقاط مختصات نمودار صورت می‌گیرد؟

- ۱ الف) نقطه (د) ب) نقطه (الف) به نقطه (ب) انتقال می‌یابد.
- ۲ الف) نقطه (الف) ب) نقطه (الف) به نقطه (ج) انتقال می‌یابد.
- ۳ الف) نقطه (د) ب) نقطه (الف) به نقطه (د) انتقال می‌یابد.
- ۴ الف) نقطه (الف) ب) نقطه (الف) به نقطه (د) انتقال می‌یابد.

پاسخ

۴ الف) نقطه (الف) در زیر مرز امکانات تولید قرار دارد. این ناحیه نقاطی است که تولید در آن ناکاراست. هر نقطه در زیر مرز امکانات تولید نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیش‌ترین منابع استفاده نکرده است. ب) اگر نیروی کار آزاد شده در خود صنعت اتصال

فیلم پاسخ

کابل اینترنت به کار گرفته شود، اتصال بیش‌تری از خانه‌ها انجام می‌گیرد، یعنی کشور از نقطه (الف) به نقطه (د) جابه‌جا می‌شود.

اقتصاد

فصل

فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری

درس ۴: مرز امکانات تولید

زیرواحد یادگیری

کارایی و ناکارایی

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۴۸. تلاش برای به دست آوردن به معنای یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است.

- ۱ کارایی
- ۲ ناکارایی
- ۳ هزینه فرصت
- ۴ هزینه فرصت اجتماع

فصل
فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری
درس ۴: مرز امکانات تولید

زیرواحد یادگیری
کارایی و ناکارایی

حیطه شناختی
مقدماتی

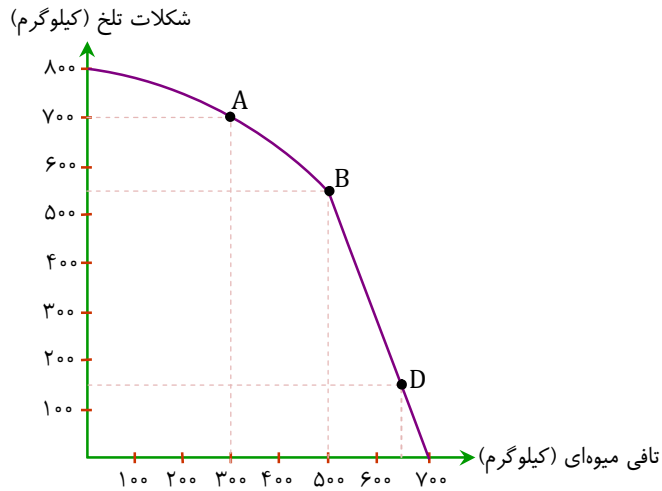
پاسخ

۱ تلاش برای به دست آوردن کارایی، به معنای یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است.

فیلم پاسخ

۱۴۹. با توجه به الگوی مرز امکانات تولید، به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) هزینه فرصت تولید ۷۰۰ واحد شکلات تلخ به جای ۵۵۰ واحد چقدر خواهد بود؟

ب) هزینه فرصت تولید در نقطه B به جای نقطه D چیست؟

- ۱) الف) ۲۰۰ کیلوگرم تافی میوه‌ای ب) ۱۵۰ کیلوگرم تافی میوه‌ای
- ۲) الف) ۱۰۰ کیلوگرم تافی میوه‌ای ب) ۴۰۰ کیلوگرم تافی میوه‌ای
- ۳) الف) ۱۵۰ کیلوگرم شکلات تلخ ب) ۱۵۰ کیلوگرم تافی میوه‌ای
- ۴) الف) ۱۵۰ کیلوگرم تافی میوه‌ای ب) ۴۰۰ کیلوگرم شکلات تلخ

پاسخ

۱) الف) ۷۰۰ کیلوگرم شکلات تلخ مربوط به نقطه A و ۵۵۰ کیلوگرم مربوط به نقطه B است. بنابراین در قسمت (الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه B به A خواسته شده است.

نقطه B $\left\{ \begin{array}{l} ۵۵۰ \text{ کیلوگرم شکلات تلخ} \\ ۵۰۰ \text{ کیلوگرم تافی میوه‌ای} \end{array} \right.$

↓
حرکت به

نقطه A $\left\{ \begin{array}{l} ۷۰۰ \text{ کیلوگرم شکلات تلخ} \\ ۳۰۰ \text{ کیلوگرم تافی میوه‌ای} \end{array} \right.$

نکته

کالایی که از مقدار آن کم شده تافی میوه‌ای است.

فصل

فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری

درس ۴: مرز امکانات تولید

زیرواحد یادگیری

الگوی مرز امکانات تولید

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

تافی میوه‌ای (کیلوگرم) $200 = 500 - 300 =$ هزینه فرصت

(ب)

نقطه D $\left\{ \begin{array}{l} 150 \text{ کیلوگرم شکلات تلخ} \\ 650 \text{ کیلوگرم تافی میوه‌ای} \end{array} \right.$

حرکت به

نقطه B $\left\{ \begin{array}{l} 550 \text{ کیلوگرم شکلات تلخ} \\ 500 \text{ کیلوگرم تافی میوه‌ای} \end{array} \right.$

کالایی که از مقدار آن کم شده تافی میوه‌ای است.

تافی میوه‌ای (کیلوگرم) $150 = 650 - 500 =$ هزینه فرصت

فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

درس ۴: مرز امکانات تولید

الگوی مرز امکانات تولید

پیشرفته

۱۵۰. هدف از «تعادل بازار یک کالا» در اقتصاد چیست؟

- ۱) حداقل قیمت برای کالا جهت فروش تعیین شده است.
- ۲) مقدار معین و مشخص از یک کالا در بازار وجود دارد.
- ۳) در قیمت معین، مقدار تقاضا برای یک کالا با مقدار عرضه آن مساوی است.
- ۴) افزایش قیمت برای کالا در بازار، که به دلیل کمبود کالا تعیین شده است.

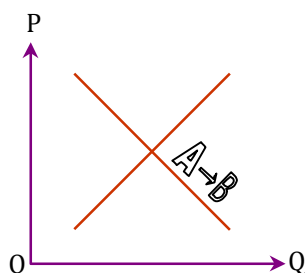
پاسخ

۳ رفتار عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان در بازار در مقابل هم صورت می‌گیرد و باید با هم هماهنگ باشد. به عبارت دیگر عرضه و تقاضا باید با یکدیگر در تعادل باشند. به عبارت دقیق‌تر در قیمت معین، مقدار تقاضا برای یک کالا با مقدار عرضه آن مساوی است.

فیلم پاسخ

۱۵۱. با توجه به نمودار منحنی «.....»، علت حرکت از نقطه A به B کدام است؟

- ۱) عرضه - کاهش قیمت کالا
- ۲) تقاضا - کاهش قیمت کالا
- ۳) عرضه - افزایش قیمت کالا
- ۴) تقاضا - کاهش مقدار عرضه

پاسخ

۲) نقاط $A \rightarrow B$ بر روی نمودار تقاضا می باشد. حرکت از نقطه A به سمت نقطه B بیانگر کاهش قیمت کالا و بنابراین افزایش خرید کالا می باشد.

میدانید

طبق قانون تقاضا: مقدار تقاضا از یک کالا با قیمت آن رابطه ای عکس دارد به طوری که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می یابد یا بالعکس.

اقتصاد

فصل

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری

درس ۵: بازار چیست و چگونه عمل می کند؟

زیرواحد یادگیری

بررسی بازار کالا و خدمات

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۵۲. کدام عامل از عوامل تأثیرگذار بر مقدار تقاضا نیست؟

۱ تولید کالاهای جایگزین

۲ درآمد

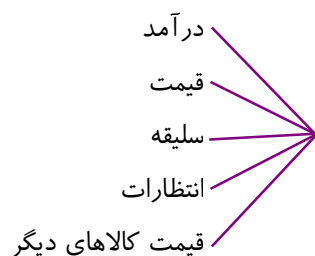
۳ قیمت کالا

۴ سلیقه

پاسخ

۱

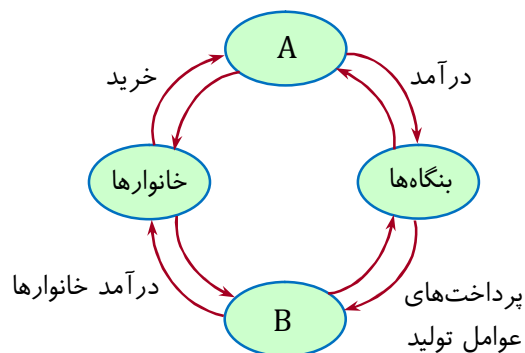
عوامل تأثیرگذار بر مقدار تقاضا عبارتند از:

فیلم پاسخ

۱۵۳. با توجه به نمودار زیر، صحیح‌ترین پاسخ کدام گزینه است؟
 الف) کدام گزینه بیانگر A و B در نمودار زیر است؟
 ب) در بازار کالاها و خدمات، نقش هر یک از طرفین چیست؟
 پ) نیمه بالایی نمودار بیانگر چیست؟

- ۱ الف) A: بازار کالا و خدمات B: بازار عوامل تولید ب) خانوارها
 فروشنده و بنگاهها خریدارند پ) تبادل عوامل و منابع
- ۲ الف) A: بازار عوامل تولید B: بازار کالا و خدمات ب) خانوارها
 خریدار و بنگاهها فروشنده‌اند پ) تبادل تولیدات
- ۳ الف) A: بازار محصولات B: بازار عوامل تولید ب) خانوارها خریدار
 و بنگاهها فروشنده‌اند پ) تبادل تولیدات
- ۴ الف) A: بازار محصولات B: بازار کالا و خدمات ب) خانوارها
 فروشنده و بنگاهها خریدارند پ) تبادل عوامل و منابع

پاسخ

- ۳ الف) A: بیانگر بازار محصولات و B: بیانگر بازار عوامل تولید است.
 ب) در بازار کالا و خدمات: خانوارها خریدار و بنگاهها فروشنده‌اند.
 پ) نیمه بالایی نمودار بیانگر تبادل تولیدات است.

فیلم پاسخ

۱۵۴. کدام نوع از مالیات‌ها برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شوند؟

- ۱) مالیات بر درآمد کشاورزی و دامپروری
- ۲) عوارض گمرکی و خدماتی
- ۳) مالیات بر ارزش افزوده
- ۴) مالیات بر مصرف

۲) مالیات بر عوارض گمرکی تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

فصل

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری

درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیرواحد یادگیری

ابزارها و منابع تأمین مالی دولت

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۵۵. به ترتیب کدام مالیات‌ها «مستقیم» و کدام «غیرمستقیم» هستند؟
 «مالیات بر مصرف - مالیات بر دارایی و ثروت - عوارض گمرکی -
 مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر درآمد»

- ۱) غیرمستقیم - مستقیم - غیرمستقیم - غیرمستقیم - مستقیم
- ۲) مستقیم - مستقیم - غیرمستقیم - غیرمستقیم - مستقیم
- ۳) مستقیم - غیرمستقیم - مستقیم - غیرمستقیم - مستقیم
- ۴) غیرمستقیم - غیرمستقیم - غیرمستقیم - مستقیم - غیرمستقیم

پاسخ

۱) مالیات مستقیم:

۱- مالیات بر درآمد

۲- مالیات بر دارایی و ثروت

مالیات غیرمستقیم:

۱- عوارض گمرکی و خدماتی

۲- مالیات بر ارزش افزوده

۳- مالیات بر مصرف

فصل

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری

درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیرواحد یادگیری

ابزارها و منابع تأمین مالی دولت

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۵۶. دولت با داشتن دو وظیفه مهم به عنوان داور در صحنه اقتصاد

وارد می‌شود. کدام گزینه این وظایف مهم را بیان می‌کند؟

- ۱) وضع مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم
- ۲) تولید کالا و خدمات و ارائه آنان به مردم
- ۳) بهبود عملکرد بازار و ارائه کالای عمومی
- ۴) ایجاد نظم و وضع سیاست‌گذاری‌های اقتصادی

پاسخ

۳) دولت به عنوان داور در صحنه اقتصادی وارد می‌شود و دو

وظیفه مهم را برعهده دارد:

۱- بهبود عملکرد بازار

۲- ارائه کالای عمومی

فصل

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری

درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیرواحد یادگیری

وظایف دولت

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۵۷. طبق جدول زیر کالایی در چهار مرحله تولید می‌شود. اگر میزان مالیات بر ارزش افزوده در هر مرحله ۲۰ درصد باشد، این مالیات چه مقدار خواهد بود؟

مرحله ۱ تولید	تولیدکننده اول	ارزش افزوده این مرحله: ۱۰۰۰ تومان
مرحله ۲ تولید	تولیدکننده دوم	ارزش افزوده این مرحله: ۴۰۰۰ تومان
مرحله ۳ تولید	تولیدکننده سوم	ارزش افزوده این مرحله: ۶۰۰۰ تومان
مرحله ۴ تولید	تولیدکننده چهارم	ارزش افزوده این مرحله: ۱۰۰۰۰ تومان

۱) ۱۲۰۰

۲) ۲۰۰۰

۳) ۴۲۰۰

۴) ۸۰۰

پاسخ

۳

میدانید

می‌دانید در هر مرحله، ارزش افزوده همان مرحله آمده است. پس اول باید مالیات بر ارزش افزوده هر مرحله را مستقل حساب کنیم و با هم جمع بزنیم تا پاسخ نهایی به‌دست بیاید.

$$\text{اول: } 1000 \times 20\% \Rightarrow 200$$

$$\text{دوم: } 4000 \times 20\% \Rightarrow 800$$

$$\text{سوم: } 6000 \times 20\% \Rightarrow 1200$$

$$\text{چهارم: } 10000 \times 20\% \Rightarrow 2000$$

$$200 + 800 + 1200 + 2000 \Rightarrow 4200$$

فیلم پاسخ

۱۵۸. در رابطه با کدام یک از منابع تأمین درآمد دولت گفته می‌شود که: «اگر با درآمد حاصل از فروش این منابع، دارایی‌های دیگر خلق نشود، در این صورت حتماً نسل‌های بعد، ما را نخواهند بخشید.»؟

- ۱) مالیات بر درآمد کشاورزی و دامپروری
- ۲) حقوق و عوارض گمرکی
- ۳) مالیات بر دارایی
- ۴) فروش دارایی‌های غیرقابل تجدید

۴

میدانید

بخش زیادی از درآمدهای دولت از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیری مانند نفت و گاز تأمین شده است که درآمدی پایدار نیست. فروش این نوع دارایی‌ها، عملاً فروش دارایی‌هایی است که نه فقط به ما بلکه به نسل‌های بعد هم تعلق دارد. اگر با درآمد حاصل از فروش این منابع، دارایی‌های دیگری خلق نشود و این درآمدها صرف هزینه‌های جاری کشور شود، در این صورت حتماً نسل‌های بعد، ما را نخواهند بخشید.

اقتصاد

فصل

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری

درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیرواحد یادگیری

ابزارها و منابع تأمین مالی دولت

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۵۹. هر یک از موارد زیر به ترتیب جزء کدام دسته از مالیات‌ها هستند؟
«دفع پسماند - مالیات بر ارث - مالیات بر دخانیات - مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی»

۱) مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر دارایی - مالیات بر مصرف - عوارض خدماتی

۲) عوارض گمرکی - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر دارایی - مالیات بر درآمد

۳) عوارض خدماتی - مالیات بر دارایی - مالیات بر مصرف - مالیات بر مصرف

۴) مالیات بر فروش - عوارض گمرکی - مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد

پاسخ

۳

میدانید

عوارض خودرو، عوارض نوسازی و دفع پسماند ← عوارض خدماتی
شهرداری

مالیات بر ارث ← مالیات بر دارایی

مالیات بر دخانیات و مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی ←
مالیات بر مصرف

فیلم پاسخ

۱۶۰. کدام گزینه تعریف صحیح‌تری از «مالیات بر ارزش افزوده»

ارائه می‌دهد؟

- ۱) باعث افزایش فرار مالیاتی می‌شود و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.
- ۲) مالیاتی که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.
- ۳) مالیاتی که کالا و خدمات واسطه‌ای و مصرفی از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.
- ۴) مالیاتی که نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود.

پاسخ

۲) منظور از مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود. این نوع مالیات چند مرحله‌ای است و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی و برحسب ارزش افزوده گرفته می‌شود. مالیات بر ارزش افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

فیلم پاسخ

